

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čislo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Po Varšavi in Benetkah

Dva diplomatska koraka, ki jih je v zadnjem času podvzela Nemčija, sta — po pravici — vzbujala splošno pozornost in dala političnim komentatorjem obilo hvalne snovi. Bil je to obisk propagandnega ministra Göbbelsa v Varšavi in Hitlerjev sestanek z Mussolinijem v Benetkah. Oba dogodaka sta se menda pravilno tolmačila kot začetek živahnije diplomatske ofenzive proti nemški izolaciji. V to svrhu Nemčija za enkrat nima druge odprte poti, kakor k svojemu novemu prijatelju na vzhod in v posete, ki naj skušajo obnoviti nekdanj tako goreče prijateljstvo z italijanskim fašizmom.

Poset francoskega zunanjega ministra Barthouja na Poljskem je v Berlinu precej razočaral, kajti tam niso samo pričakovali, marveč celo prerokovali zelo hladen sprejem v Varšavi, ki naj bi pred vso javnostjo pokazal odmaknitev Varšave od Pariza. Zgodilo se pa ni ničesar takega in zato se je Berlin začel nekoliko tresti za sadove komaj sklenjenega poljskega pakta. Naravno in razumljivo je tedaj, da je nemški tisk z vso pozornostjo zasledoval Göbbelsovo poljsko mislo in da je publicistični aparat pokazal zanj skoraj več gorečnosti, kakor za prvo politično pot kancelarja Hitlerja v inozemstvo.

Inozemska javnost pa je zopet razodevala mnogo večje zanimanje za srečanje italijanskega in nemškega diktatorja. Od njiju sestanka se je pričakovalo važnih odločitev, ki bi zadevale vsa evropsko politiko. Komentarji so govorili o protiteži, ki se bo skušala ustvariti proti francoski politiki varnostnih garancij, videli so se že obrisi novih evropskih blokov, ki bi pomenili povsem novo evropsko konstelacijo. V nekaterih informiranih velikih organih je bilo srečati celo namigavanje, da bo v Benetkah navzoč neviden tretji — Anglija —, ki da ji je zblizbanje Nemčije in Italije zelo pri srcu, ker bo pomagalo paralizirati nevarnost francosko-ruske kooperacije.

Danes, ko sta oba politična dogodka za nami in je vsaj do gotove meje mogoče motriti njih konkretne uspehe, se more objektivno ugotoviti, da so v obeh slučajih rezultati zaostali daleč za pričakovanjem in da je bilo realnega doseženo zelo malo.

Minister Göbbels je potoval v Varšavo na zasebno povabilo, kot predavatelj. Vendar je šlo za diplomatsko akcijo, ki je bila skrbno pripravljena. Če pa je pričakoval v poljski javnosti odmeva, ki bi Nemčijo odškodoval za v Berlinu neprijetno občuteni simpatični sprejem ministra Barthouja, ni prišel na svoj račun. Poljska vlada je pokazala korektno kurtoazijo napram nemškemu gostu, javnost pa je ostala hladna napram posetu samemu in napram Göbbelsovim govornim izjavam, akoravno niso štedila z zagotovili prijateljstva in absolutne miroljubnosti napram vseh Evrope. Göbbels se ob vrnitvi v Berlin torej ni mogel pohvaliti s posebnimi triumi. Politična zagonetka poljske sfinge je ostala vsekakor neresena.

Nekaj več pozitivnega je nemara prinesel benški sestanek, akoravno javnost točnih obvestil ni dobila in je navezana v glavnem na ugibanja in sklepanja. Saj bi se moralo že beležiti kot važen uspeh, če so se zopet navezale niti, ki jih je avstrijski konflikt raztrgal. Baje je bilo v glavnih vprašanih doseženo soglasje. Italijansko časopisje ve povedati, da bi bila Nemčija pripravljena, da se pod gotovimi pogoji vrne v Zenevo. Tega ne slišimo prvič, toda baš ti pogoji so ono, za kar gre. Medtem se je mudil Hitlerjev zaupnik Ribbentrop v Parizu in kar se poroča o njegovih zahtevah, ne daje mnogo nade, da bi se bilo vprašanje nemške vrnitve premaknilo z mrtve točke. V tem oziru pa se javnost že pred benškim sestankom ni v dajala pretiranim iluzijam. Več se je pričakovalo od razčiščenja avstrijskega spora, toda tudi v tem pogledu situacija ni ravno rožnata. Zdi se namreč, da sta državnika v Benetkah govorila drug mimo drugega, misleč si vsak svoje. Za Mussolinija je ohranitev samostojne Avstrije identična z ohranitvijo Dollfussovega režima, ki se je v dnu njimski politiki in je pripravnoročje za fašistične podunavske načrte. Hitler temu nasproti lahko upravičeno odgovarja, da Dollfuss in Starheimberg nista Avstrija, in da baš njihovo odstranitev, ki jo želi 80 odstotkov avstrijskega prebivalstva, najboljša in najvarnejša pot k normalizaciji avstrijsko-nemškega razmerja, ki jo želi tudi Hitler sam. Priznanje politične in državnopravne samostojnosti Avstrije s strani Berlina ni nič novega. Direktno zvezo s teroristično akcijo v Avstriji, ki jo zahtevajo dunajska vlada, pa je Nemčija vedno demantirala in se tudi zdaj z večjim ali manjšim uspehom otrsava odgovornosti. Danes se lahko po pravici trdi, da izkira odpor proti Dollfussovemu režimu iz večine domačega prebivalstva in da zanj ni treba pobude iz Nemčije.

Mala antanta na braniku miru

Odklanjajoč vsak revizionizem, hoče Mala antanta tudi v bodoče čvrsto sodelovati pri obrambi miru — Odločen nastop proti povratku Habsburžanov.

Bukarešta, 20. junija r. Konferenca zunanjih ministrov Male antante, ki je osredotočila nase pozornost vse mednarodne politične javnosti, je danes končala svoje delo. Na zaključni seji, ki je trajala od 10. do 14., so zunanji ministri Male antante še enkrat premotriili evropsko situacijo in sprejeli sklepe, ki bodo tvorili smernice in podlago nadaljnjega dejstevovanja. Mala antanta na polju mednarodnega sodelovanja. Sklepi konference bodo objavljeni v posebnem komuniqueju.

Zaključna seja

Kakor vse zasedanje v Bukarešti, je tudi današnja poslednja seja potekala v znaku velikih problemov, ki že sami po sebi vzbujajo pozornost najširše javnosti, ker sta od njih pravilne rešitve odvisna mirni razvoj dogodkov in srednja bodočnost srednje in južnovzhodne Evrope. Zunanji ministri so danes razpravljali tudi o odnosih Male antante do Poljske in se obirali na bavili s poljsko zunanjo politiko. V zvezi z nedavno resolucijo glavnega odbora razorožitvene konference so proučili predvsem njeno tehnično stran ter raz-

pravljali, v koliko jo je mogoče spraviti v sklad s cilji, ki so si jih zadale Mala antanta in prijateljske države v želji, da pride čimprej do sklenitve razorožitvene konvencije, ki bi poleg razorožitvene ustvarila tudi vse potrebne pogoje za popolno varnost v duhu mednarodnega pomirjenja. Mala antanta je mnenja, da mora taka konvencija preprečiti oboroževalno tekmovalstvo in omogočiti postopno razorožitev.

Kar se tiče gospodarske obnove Podunavja, so prišli zunanji ministri Male antante po deklaraciji, ki jo je podal tik pred nastankom konference Male antante v Bukarešti madžarski ministri predstnik, preglašujoč revizijo mirovnih pogojev za glavni pogoj gospodarske obnove Srednje Evrope, do prepričanja, da je pod takimi pogoji vsako sodelovanje z Madžarsko nemogoče in jo že v naprej izključuje iz vseh kombinacij širšega srednje-evropskega sodelovanja na gospodarskem polju. Z zadovoljstvom pa so zunanji ministri Male antante ob zaključku konference ugotovili, da je z ratifikacijo balkanskega pakta podana čvrsta osnova za gospodarsko in politično sodelovanje balkanskih držav.

poudarjajo, da vsa konferenca ni imela drugega rezultata, kakor svečano izjavo proti reviziji. Čeravno je tudi že samo 'o hud udarec za madžarske revizioniste, se v Budimpešti tudi dobro zavedajo, da je doledno protirevizionistično stališče Male antante v sešanjih razburkanih časih odločilnim faktorjem svetovne politike vsekakor mnogo bolj simpatično, kot pa brezplodna vztrajnost Madžarske v propagiranju revizionističnih ciljev.

Odločen: ne!

Praga, 20. junija. w. O posvetovanjih Male antante v Bukarešti: objavljajo »Lidove Noviny« datje poročilo, v katerem izvajajo med drugim: Ministri Male antante so prišli do zaključka, da Mali antanti v primeru, če bo Madžarska vezala gospodarsko sodelovanje na revizijo mirovnih pogojev, ne bo preostalo drugega kot vzeti to stališče z obžalovanjem na znanje. Glede revizije Mala antanta ne dopušča nobene razprave, ker bi nova politična ureditev v Podunavju povzročila v vsej Srednji Evropi in na Balkanu takšno zmedo, da bi izginile še one neznatne gospodarske možnosti, ki obstajajo sedaj. Stalni svet se je dalje bavil tudi z restavracijo Habsburžanov in ponovno zavzel svoje znano odklo-

nilno stališče nasproti vsem takšnim poskusom.

Francosko obvestilo Rimu, Berlinu in Varšavi

Pariz, 20. junija. w. Nekaj dni pred odhodom v Bukarešto je dal zunanji minister Barthou s posebno noto obvestiti vlade v Rimu, Varšavi in Berlinu o načrtu vzhodno-evropskega varnostnega pakta, ki naj bi se spravi v zvezo z locarnsko pogodbo. Noto naglašala učvrstitev evropske varnosti s pomočjo regionalne pogodbe, ki naj bi obsegala vzhodno Evropo in Balkan. Po ženevski resoluciji o enakopravnosti Nemčije je treba po francoskem naziranj ustvariti režim varnosti, ki naj bi bil za vse države enak. Francoska vlada naglašala, da bi takšen režim zagotovil uspeh razorožitvene konference ter omogočil zmanjšanje oborožitve. Francoski poslanik v Berlinu je v zvezi s tem ustmeno izjavil, da ta načrt ne stremi za obkolitvijo Nemčije. Kakor trdi »Petit Parisien«, se niti v Berlinu, niti v Rimu in Varšavi niso izjavili pozitivno glede francoskega načrta. Angleški poslanik v Parizu je Barthouja obvestil pred odhodom v Bukarešto, da bo angleška vlada načelno pristala na ta načrt.

Sklepi v Bukarešti

Bukarešta, 20. junija AA. Nocoj je bil o konferenci Male antante objavljen naslednji komunique:

Trije zunanji ministri so na svojih sestankih posvetili posebno pozornost splošnemu političnemu položaju. Niso si priklivali, da kaže sedanjí splošni položaj neke vznemirjajoče simptome, ki jih morajo s posebno pozornostjo spremljati prizadete vlade, ki delujejo za ohranitev miru. Obenem pa so mogli ugotoviti, da obstajajo tudi nadejalni elementi, ki se razvijajo in se krepijo zaradi vztrajnega prizadevanja, da bi se Evropi omogočilo prebresti sedanjó politično krizo.

Trajne težave, na katere je do današnjega dne naletela splošna konferenca za zmanjšanje in omejitvev oboroževanja kakor tudi pretenzije za revizijo mirovnih pogojev, ki jih postavljajo nekatere države, nevarnost, da bi se Evropa razdelila na dva nasprotujoča si tabora, nadaljnje trajanje finančnih in gospodarske krize, negotovost političnih razmer tako v Evropi, kakor izven je, potrjujejo, da je mir v nevarnosti.

Na drugi strani pa opravičujejo iskreni in ogromni napor Francije, Velike Britanije in Zedinjenih držav, ki so se zadnje dni združile zato, da preprečijo neuspeh razorožitvene konference, energična borba, da se postavi v ospredje vprašanje varnosti, raznotere politično delovanje in ustanavljanje organizacije za ohranitev miru, nevarne socialne posledice, ki zadenejo tiste države, ki bi prevzele riziko agresivnosti, upanje, da bodo napor za ohranitev miru vendarle uspeli. Mala antanta si je, zvesta svoji tradicionalni politiki in načelom, ki so podlaga njenega organizacijskega pakta, začela smeri v skladu s interesi svojih članic, kakor tudi s splošnimi interesi.

V zvezi s tem je stalni svet Male antante sklenil vse potrebno za bodoče udeleževanje Male antante. Na štirih sejah, ki so vsršile v Bukarešti od 18. do 20. junija, je stalni svet Male antante sklenil med drugim:

1. Mala antanta bo zastavila vse svoje sile, da se razorožitvena konferenca konča z zadovoljivo, na vse strani ustrežljivo rešitvijo.

2. Z vseno silami bo Mala antanta podprla organizacijo varnosti in bo sodelovala pri regionalnih konvencijah o medsebojni podpori, o katerih se sedaj razpravljajo.

3. Pri gospodarski obnovi Evrope bo sodelovala v sporazumu z vsemi prizadetimi državami. Na veliko žalost stalnega sveta Male antante pa so napravile poluradne izjave madžarskega ministrskega predsednika vtiš, da se Madžarska hoče izločiti iz takšnega sodelovanja.

4. Ponovno poudarja svoj sklep, da bo nastopila proti povratku Habsburžanov, pa naj bi se to zgodilo v katerikoli obliki in da bo proti temu izdala primerne in potrebne ukrepe.

5. Izraža svoje voljo po ohranitvi in poglobitvi čim boljših odnosov z vsemi sosednimi državami in s Poljsko.

Da bi se pa narodno socialistična stranka odrekla duhovnih skupnosti z avstrijskim nemštvom, ki je dalo pokretu in nacionalni revoluciji vrhovnega voditelja, tega gotovo ne pričakuje niti sam Mussolini, če je tudi zavest njegove moči in njegovega vpliva še tako velika. Zato je menda upravičen sklep, da sestanek v Benetkah tudi v avstrijskem problemu ni prinesel pričakovane zadovoljive rešitve. Bombe, ki v Avstriji eksplodirajo z matematično točnostjo tudi po Hitlerjevi vrnitvi iz Benetk, govori-jo v tem pogledu dovolj razločno.

Kakor rečeno, kažejo vsa znamenja, da nemška diplomatska ofenziva v inozemstvu s prvimi poskusom ni dosegla mnogo pozitivnega. Vendar je podcenjovati tudi ni, ker ni dvoma, da jo bo nadaljevala, dokler ji nejasnost evropske politične situacije odpira količkaj možnosti, da predre jekleni obroč, ki se sklepa okrog Nemčije.

6. Z zadovoljstvom sprejema na znanje obnovo diplomatskih odnosov s Sovjetsko unijo s strani Rumunije in Českoslovaške v smislu zagrebškega sklepa v cilju ohranitve miru.

7. Z zadovoljstvom je bilo sprejeto na znanje poročilo o ratifikaciji balkanskega pakta s strani držav, ki so ga podpisale, zlasti pa s strani Jugoslavije in Rumunije.

8. Stalni svet Male antante je ratificiral sklepe stalnega gospodarskega sveta Male antante sprejete na poslednjem zasedanju v Bukarešti in jih priporoča v odobritev prizadetim vladam.

9. Z zadovoljstvom je stalni svet Male antante sprejel na znanje intencije argentinske vlade o južnoameriški pogodbi proti vojni, podpisani v Rio de Janeiro dne 7. oktobra 1933 ter bo to inicijativo vsestransko proučil.

10. Prihodnji sestanek Male antante bo meseca septembra v Zenevi o priliki zasedanja Društva narodov.

Predno je stalni svet Male antante končal svoje delo, je z zadovoljstvom vzel na znanje obiske zunanjih ministrov Male antante v Parizu ter obiske francoskega zunanjega ministra v prestolnicah držav Male antante. S tem v zvezi je izrazil stalni svet Male antante še prav posebej svojo radost, da je konferenca v Bukarešti dala priliko za ponovno izmenjavo mnenj med zunanji ministri Male antante in francoskim zunanjim ministrom g. Barthoujem, ki je danes prispel v Bukarešto.

Izjava g. Jevtića

Bukarešta, 20. junija r. Ker se je za ključna konferenca zunanjih ministrov proti pričakovanju zavlekla in je moral odpasti za 13. uro napovedani sprejem novinarjev, je jugoslovanski zunanji minister g. Jevtić ob 16. sprejel jugoslovenske novinarje ter jim podal kratko izjavo, v kateri pravi med drugim:

V komuniqueju, ki bo še danes objavljen, bo predvsem naglašeno, da bodo države Male antante tudi po priznanju Sovjetske unije nadaljevale svoje doseganje politike miru in se odločno zavzemale za ohranitev sedanjega teritorialnega stanja v Evropi in za okrepitev mednarodnega miru. Glede gospodarskih odnosov z državami v Srednji Evropi stalni svet Male antante še ni mogel definitivno zavzeti svojega stališča in se izjaviti v pozitivni smeri, ker besedič govorja madžarskega ministrskega predsednika Gömbösa v šopronju uradno še ni znano. V ostalem pa moram izjaviti, da glede gospodarskega sodelovanja držav Male antante z drugimi srednje-evropskimi državami ni primeren prevelik optimizem, dasi je Mala antanta slej ko prej pripravljena sprejeti vsako sodelovanje, ki stremi za enakimi cilji in ki omogoča združene napore za ohranitev in okrepitev miru.

Poparjeni Madžari

Budimpešta, 20. junija. r. V madžarski politični javnosti je vladalo za konferenco Male antante še prav posebno zanimanje, dasi je bilo stališče Male antante glede aktualnih mednarodnih problemov več ali manj že znano. Vidna okrepitev Male antante po eklenitvi balkanskega pakta in narastanje njenega vpliva v mednarodnem političnem življenju pa povzroča Madžarom že dolgo velike skrbi. Zavedajo se, da je Mala antanta najverjetnejši branik zoper vsako revizijo mirovnih pogojev v Srednji Evropi. Zato so madžarski listi po vgljedu ministrskega predsednika Gömbösa na vse mogoče načine intrigirali in objavljali o zasedanju Male antante v Bukarešti naravnost goroslaena poročila. Predvsem so se trudili zrušiti solidarnost Male antante, češ da med zunanji ministri Male antante ni več one eloze, ki je bila do sedaj glavna značilnost Male antante in da je zlasti glede priznanja Sovjetske unije prišlo do sporov. Sedaj pa, ko je konferenca končana in od vseh madžarskih aenzacij ni ostalo ničesar, marveč se je solidarnost Male antante pokazala še popolnejša, skušajo omiliti za Madžare razoren vtis bukarškega zasedanja s tem, da

Konferenca štirih

Francoski zunanji minister se je takoj po svojem prihodu v Bukarešto sestal k skupni konferenci z zunanji ministri Male antante

Bukarešta, 20. junija r. Najvažnejši dogodek ob konferenci Male antante in prava mednarodna politična senzacija je nocojšnji sestanek francoskega zunanjega ministra Barthouja z zunanji ministri Male antante. Barthou se je takoj po svojem prihodu podal na dvor in se vpisal v dvorno knjigo, nato pa se je odpravil v zunanje ministrstvo, kjer so že bili zbrani zunanji ministri Male antante. V vseh političnih in diplomatskih krogih pripisujejo temu sestanku izredno važnost.

Sestanek je trajal nad eno uro. Kakor zatrjujejo v dobro poučenih krogih, je Barthou pri tej priliki obvestil zunanje

ministre Male antante o rezultatih svojega sestanka s Hitlerjevim odposlanecem Ribbentropom ter o svojem snodnem razgovoru z avstrijskim kancelarjem dr. Dollfusom, s katerim se je sestel ob priliki potovanja v Bukarešto med postankom vlaka na Dunaju. Na osnovi zbranih informacij so vsi štirje zunanji ministri še enkrat premotriili mednarodni položaj in določili skupne smernice za nadaljnjo akcijo. O tej konferenci bo objavljen poseben komunique, ki bo nedvomno vseboval važne odločitve glede cele vrste aktualnih mednarodnih vprašanj.

Barthoujev prihod

Rumunija je sprejela francoskega državnika v znaku iskrenega prijateljstva in zavezništva

Bukarešta, 20. junija. AA. Francoski zunanji minister Barthou je prispel davi ob 9. v Cluju. Na postaji so ga sprejeli in pozdravili v imenu rumunske vlade svetnik zunanjeja ministrstva Vladescu in več drugih osebnosti. Slovesnemu sprejemu je prisostvovala večstična množica, ki je navdušeno pozdravljala francoskega zunanjega ministra. Na postaji so bili zbrani zastopniki krajevnih, civilnih in vojaških oblasti ter več rumunskih politikov iz Feleja, ki se slučajno mude v Cluju.

V Cluju je Barthou izstopil iz mednarodnega vlaka, v katerem je dotlej potoval, in čez 30 minut nadaljeval vožnjo v Bukarešto s posebnim vlakom, sestavljenim iz treh salonskih vozov.

Barthoujo so priridili na vseh večjih postajah do Bukarešte svečane sprejeme, zlasti v Braşovu. V Bukarešti je prispel ob 19. Na postaji ga je pozdravil v imenu kralja Karola maršal dvora general Lasievič. Sprejema so se udeležili tudi vsi trije zunanji ministri držav Male antante, vsi člani rumunske vlade, vsi šefi strank in velika množica ljudi.

Bukarešta je okrašena s francoskimi in rumunskimi zastavami. Po vseh ulicah, po katerih se je vozil s postaje Barthou, so postavljeni mlaji z zastavami. Barthou se je nocoj udeležil svečane večerje v zunanjem ministrstvu, kjer so bili prisotni tudi vsi trije zunanji ministri Male antante, člani rumunske vlade, voditelji strank in mnogo drugih uglednih osebnosti. Na večerji izgovorjene zdravice so prenašali po radiju. Po večerji je bil sprejem, na katerega je povabljenih 600 oseb.

Rumunski parlament bo imel jutri Barthouja na čast svečano sejo. V imenu parlamenta ga bo pozdravil predsednik Savianu, nakar bo govoril predsednik vlade Tatarescu, za njim pa zunanji minister Titulescu in vsi voditelji strank. Na koncu bo odgovoril g. Barthou.

Rumunski listi pišejo obširno o obisku Louisa Barthouja v Bukarešti ter mu posvečajo navdušene članke. Med njimi zbuja posebno pozornost »Dimineaţa« in »Universul«, ki posvečata francoskemu zunanjemu ministru več strani.

Poslanica kralja Karola francoskemu narodu

Pariz, 20. junija. A. »Petit Parisien« je objavil poslanico, ki jo je izročil njegovemu poročevalcu povodom poseta Barthouja kralj Karol za francoski narod Rumunski vladar pravi v tej poslanici:

Obisk g. Barthouja me navdaja s posebnim veseljem, ker je prvič po ustvaritvi velike Rumunije aktiven francoški minister

prisel uradno k nam na obisk. Za Francijo gojim globoko ljubezen, kar sem najbolj dokazal s tem, da sem svoja štiri leta eksila prebil skoraj izključno v vaši državi. Obisk g. Barthouja v Bukarešti mi bo dal najlepšo priložnost, da vnovič potrdim ta čustva in da pošljem Franciji in Parizu svoj prijateljski pozdrav.

Barthoujev sestanek z Dollfusom

Pariz, 20. junija. é. O sinočnjem sestanku francoskega zunanjega ministra z avstrijskim zveznim kancelarjem Dollfusom na dunajski železniški postaji so objavili listi davi skoraj izključno le uradna poročila. Lé »Petit Parisien«, katerega posebni poročevalci spremlja francoskega zunanjega ministra, poroča, da sta oba državnika govorila predvsem o problemu avstrijske neodvisnosti. Drugi listi naglašajo, da je Barthou pri slovesu pozdravil Dollfussa. »Na svidenje!« kar tolmačijo tako, da se bo v kratkem vršil nov sestanek med obema državnikoma. Desničarski »Jour« pravi med drugim: Po sestanku v Benetkah so ljudje dobili vtis, da Italija in Nemčija suvereno in samostojno določata politično in gospodarsko usodo Avstrije. Sinočnji sestanek pa je na diskreten način, toda dovolj odločno pokazal, da obstajajo mednarodni statuti tudi za Avstrijo ter da ima tudi Francija pravico reči svojo besedo v tej zadevi.

Turško-perzijsko prijateljstvo

Ankara, 20. junija. k. Perzijski šah, ki je posetil Ankaru, je imel važne razgovore s kemalom pašo in drugimi turškimi državniki. V političnih krogih govore, da je prišlo do sporazuma o sklenitvi vzhodnega pakta, ki naj biga podpisala poleg Turčije in Perzije tudi Irak in Afganistan. Razgovori so se nanašali tud na zgraditev železniške proge med Turčijo in Perzijo. Šah je v družbi Kemala paše odpotoval sedaj v zapadne turške pokrajine.

Obsodbe nemških komunistov

Berlin, 20. junija. AA. Tu se je končala razprava zoper komuniste, obtožena uboja dveh policijskih častnikov l. 1931. Sodišče je obsodilo 2 obtožence na smrt dva na 15 let ječe. enega na 10 let ječe. enega na 6 let. dva pa na 4 leta. Neko žensko je zaradi soudeležbe obsodilo na 9 mesecev.

Skupščina in senat

Obe zbornici sta imeli danes kratki seji, na katerih sta razpravljali o predloženih zakonih

Beograd, 20. junija p. Zaradi seje poslanskega kluba JNS, ki je trajala ves dopoldan, se je pričela seja Narodne skupščine še le opoldne. Po običajnih formalnostih je bilo prečitanih večje število interpelacij. Med drugimi je vložil narodni poslanec g. Anton Hajdinjak interpelacijo na ministra notranjih del v zadevi sreskega načelnika. Dr. Trstenjak je bil že pred par tedni premeščen v Split in brzojavno razrešen, pa še do danes ni nastopil svoje novega službenega mesta. Poslanec Hajdinjak zahteva od notranjega ministra pojasnila, kako je mogoče, da se ministri odločijo na tak način izigravajo. Interpelacija je izzvala v Narodni skupščini veliko pozornost.

Narodna skupščina je nato prešla na dnevni red in razpravljala najprej o zakonskem predlogu glede izvenskega postopka. V imenu odbora, ki je zakon proučil, je poročal narodni poslanec dr. Milan Sekulić, nakar je imel minister pravde g. Maksimović kratak ekspezo, v katerem je naglasil, da spada ta zakon v vrsto onih, s katerimi se zaključuje izenačenje formalnega prava, ki je v glavnem že izvršeno. Po apelu poročevalca dr. Sekulića na ministra pravde, naj čimprej predloži Narodni skupščini državljanski zakonik, je bila seja ob 13.30 prekinjena in se bo razpravljala jutri nadaljevala.

Popoldne je imel kratko sejo tudi senat. Predsednik je v uvodu sporočil, da je Narodna skupščina dostavila senatu v razpravo zakon o likvidaciji fidejkomisov. Za proučitev zakona bo izvoljen poseben odbor. Na dnevnem redu današnje seje senata je bil zakon o izpremembi zakona o državljanstvu. Senat je zakon brez debate odobril, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo v soboto ob 10. dopoldne.

Zakon o mestnih občinah

Beograd, 20. junija. p. Odbor za proučevanje zakona o mestnih občinah zaseda že teden dni in obširno razpravlja o podrob-

nostih zakona. Sejam stalno prisostvuje notranji ministru g. Živojin Lazić, ki daje apropi vsa potrebna pojasnila. Odbor je hkrati člene predloženega zakonskega načrta v soglasju z vlado izpremenil ohranilo dopolnil.

Po čl. 5. je bilo določeno, da o izpremembah med mestnih občin (inkorporacija itd.) odloča notranji minister na zahtevo ene izmed prizadetih občin. Odbor je to določbo izpremenil tako, da spada odločevanje o izpremembi občinskih mej v pristojnost bana, dočim odloča notranji minister le v zadevah velike občine Beograd Zemun — Pančevo.

Čl. 18. je določal, da imajo osiromašeni občani mestnih občin, ki se ne morejo sami vzdrževati in nimajo nikogar, da bi za nje skrbel, pravico, da jih vzdržuje mestna občina iz sredstev fondov in ustanov, s katerimi občina razpolaga. Odbor je to določbo izpremenil ohranilo dopolnil tako, da mora dajati mestna občina to podnoro samo v mejah razpoložljivih sredstev.

Odbor je nadalje sklenil, da mora županu ohranilo dopustiti ali odobriti ali odločitev, ki jo daje občinski svet ali nadzorna oblast, to je banska uprava, ki lahko dopusti tudi odgodi.

Predlog zakona je določal, da imajo lahko večje mestne občine poseben oddelek za izvrševanje poslov, ki spadajo v delokrog župana. Zakon je določal, da vodi ta oddelek mestni uradnik, ki ga v to svrhu določi občinski svet. Odbor je to določbo izpremenil tako, da določi uradnika župan sam iz vrst mestnih uslužbenecov.

Odbor je doslej odobril prvih pet poglavij zakona, ki govore o splošnih zadevah, volilnem redu, o delokrogu mestnih občinskih uprav, o pristojnosti mestnih organov ter je danes razpravljal o šestem poglavju, ki govori o mestnih uslužbenecih. V debati sta med drugimi marljivo sodelovala narodna poslanka g. Ivan Prekorski in Lovro Petrović, ki sta branila interese mestnih občin dravske banovine. Glavno zanimanje je vladalo za današnjo razpravo o mestnih uslužbenecih in njihovih pravicah, ki zanima tudi najširšo javnost.

Skromna ugodnost

»drugorodcem«

Nemški štiti so prinesli vest, da je italijanska vlada dovolila na Južnem Tirolskem zasebni pouk nemškega jezika z omejitvijo, da se pouk ne sme vršiti več kakor po štiri ure na teden. Nekateri štejejo to italijansko velikodušje med uspehe Hitlerjevega poseta v Benetkah, drugi pa so mnenja, da je ta skromna popustljivost le gesta vjdnosti, ki jo je napravil duce še pred sestankom, glavne ugodnosti za Nemce onstran Brennerja pa da bodo sledile že v kratkem.

Naj bo v tem pogledu kakor že hoče, vendar je Nemcem dovoljena ugodnost obnem strahovito obožba italijanskega nasilstva nad nesrečnimi drugorodci, ki so prišli pod oblast toliko hvalisane italijanske kulture. Svet se lahko napravi pravilno, ako v položaju drugorodnih manjšin v Italiji še samo iz dejstva, da se smatra malenkostno olajšanje brutalnega zatiranja že kot ugodnost in koncesija, ki se da pripisati samo sestanku duceja in Führerja. Po zatvoru vseh šol v jeziku manjšine, po prepovedi vsega kulturnega udejstvovanja in po proglašitvi popolne brezpogovornosti državljanov, kojih jezik in drugorodni značaj zasedenih krajev sta neprimerno starejša nego tretja Italija, dobiva tako malenkostno olajšanje krutega stanja pomeno važno ugodnosti.

Ko so oropali drugorodce vseh človeških pravic, jim vržejo kost kot mišičino in obdarjeni mora v tem res videti akt posebnega naklonjenosti. Kaj takega je mogoče v prosvitljeni Evropi in v 20. veku in pred očmi institucije, ki se imenuje Društvo narodov in ki ima poseben odtok za varstvo narodnih manjšin! Toda ona Italija, ki ima vedno polna usta besed o podedovanju dvatisočletni kulturi in civilizaciji, s posmehom zre na klavzulo o zaščiti narodnih manjšin, kajti nje ne veže ta določba in ona lahko postopa s podjarmjenici, kakor se ji zdi. Zdi pa se ji umestno, da drugorodce zatira z vsemi zakonitimi in nezakonitimi sredstvi.

Tudi v svojem zatiranju pozna tretja Italija razloček med drugorodci. Nemcem je milostno naklonila možnost zasebnega pouka v njihovem materinskem jeziku, našemu življu pa te skromne koncesije gotovo ne bo dovolila. Ne zavidamo Nemcem omejenega olajšanja, saj dobro vemo, da leži med papirnatim dovoljenjem in med praktično izvedbo toliko možnosti za upravne zapreke, da bo dovoljena ugodnost postala popolnoma brez vsake vrednosti. Staro je kinstvo v tem pogledu, da ni mogoče zaupati lepemu odloku osrednje oblasti, ker ga bodo podrejeni organi izvajali na svoj način. Značilno pa pri tem ostane dejstvo, da si tista vlada, ki je z enim udarcem uničila vse pravice drugorodcev pod Italijo, sedaj daje viden, da velikodušno vrača opane pravice, vrača pa jih kot politično koncesijo in v tako neznanju meri, da se za njenim velikodušjem različno čuti zasmeš.

Morda ga ni naroda, ki bi tako iskreno želel pomirjenja z Italijo kakor si tega želi naš narod. Saj že ves čas po svetovni vojni občutimo vso težo sosedovega početja, ki je naperjeno samo proti našim koristim, pa naj bo to že na skupni jugoslovensko-italijanski meji ali na meji kateregakoli našega sosedja, ki upošteva prišepetavanja iz Rima. Zato je pri nas naletela vselja na prijeten odmev vest, da se približuje možnost sporazuma s sosedom na temelju spoštovanja naših pravic. Nedavno so v Parizu zopet naglasili, da je treba delati na sporazumu dveh skupin, od katerih eno vodi v interesu miru Francija, drugi, ki hrepeni po reviziji sedanjega stanja, pa načeljuje Rim. Poudarjala se je možnost, da so Italija odredila revizijo in se zbližila s Francijo in njenimi zavezniki. Tako zbližanje bi imelo naravno velik pomen tudi za ureditev naših odnosov do Italije na novi podlagi.

Pred vsem mora prenehati oni paradoks rimske politike, ki zahteva revizijo meja, kakor da se je italijanskemu narodu zgodila z razmejitvijo kaka krivica. Če ima kdo pravico zahtevati kako revizijo, potem bi bil to v prvi vrsti naš narod, ki je na severu in jugu izgubil lep kos ozemlja s prebivalstvom, ki sega po številu visoko nad pol milijona. Iz razlogov miru, ki ga naš narod potrebuje enako nujno, kakor naš sosedje, si naša državna politika ni zapisala na prapor usodne zahteve po reviziji državnih meja. Vendar pa sosedja ne znata ceniti naše žrtve in samozatajevanja, marveč prizadevata delom našega naroda pod njihovo vlado vsako možno gorje.

Kot prvi pogoj vsakega zbližanja moramo zato zahtevati revizijo ene politike, ki jomlje našemu človeku izven naših meja vsako človeško in državljansko pravico, ostavlja joč mu samo dolžnost, ki ga teže zato bolj ko sodržavljane večinskega naroda. Prepričani smo, da je naše boleče narodno vprašanje v dobrih rokah, ako prepusimo njega rešitev popolnoma vodstvu naše zunanje politike. Za to pomirajoče prepričanje imamo dovolj dokazov zadnja leta, v teku katerih se je naš mednarodni položaj zboljšal iz temelja. Vendar pa menimo, da je umestno, ako odločujočim činiteljem olajšamo in okrepiamo stališče s tem, da jih za gotovino, da je slej ko prej naša prva zahteva znosno ravnanje z našim narodom onstran naših meja. Pri pogajanjih — naj so že ta pred durmi ali pa še v daljni bodočnosti — naj bo izpolnitev te zahteve temelj, na katerem je mogoče doseči zbližanje kakršnegakoli obsega in pomena.

Mednarodna organizacija javnih del

Zeneva, 20. junija. wk. Mednarodna konferenca za delo se je baviła danes v pravljanju javnih del, ki jih izvajajo v mnogih državah zaradi pobujanja brezposelnosti. Pri tej priliki so nekateri delegati zagovarjali ustanovitev mednarodnega organa, ki naj bi pospeševal in vodil javna dela v posameznih državah.

Odklikovanje

Beograd, 20. junija AA. Predsednik tinske republike je odklikoval z redom Bele rože komanderskega reda 1. stopnje dr. Jurija Tomičića, ravnatelja zavoda za pospeševanje zunanje trgovine.

Gömbösovo izzivanje

Gömbös je večeraj v parlamentu ponovno naglašal potrebo revizije mirovni pogodbe in podtikal Mali antanti, da hoče spraviti Madžarsko na boben

Budimpešta, 20. junija. g. Ministri predsednik Gömbös je imel danes v zborni zbor, niki zunanje politični ekspozice. Izjavil je, da trenutno obvladajo politiko veliki problemi, prepuščen pa je, da sedanj način njihovega reševanja ne bo privedel do cilja. Kot eno takšnih vprašanj smatra razorožitveno konferenco oziroma problem armad. To vprašanje še ni urejeno in prav tako tudi ni rešena gospodarska kriza. Z madžarskega stališča je odprto tudi manjšinsko vprašanje. Zato pa se nihče ne bavi z revizijo, a tistim vprašanjem, ki bi bilo najbolj prikladno za ureditev svetovnega mira.

Razorožitvena pogajanja tako dolgo ne bodo uspela, dokler se tega vprašanja ne bo do ločili drzno in dokler ne bo ustvarjena atmosfera, kakršna zahteva tako zelo zaželeni mir. Mnenja je, da bo prej dosežen cilj, če se bodo estajali vodilni politik: in si odkrito povedali, kako presoja evropska vprašanja, kakor pa, če se bodo sklicevale velike konference, ki so že fizično nesposob-

ne, da bi našle ustrezajočo rešitev. Gömbös je nato poudarjal, da bi bila prava blaznost, ako bi se skušala urediti vsa ta odprta vprašanja z vojno. Začeti vojno bi pomenilo isto, kakor priznati, da Evropa in njeni voditelji niso zmogli za rešitev velikih problemov, ker nimajo za to zadostnih moralnih sredstev. Gömbös je pri tej priliki zopet ponovil svoj sum, da hoče Mala antanta prisiliti Madžarsko v gospodarskem pogledu na kolena, ker bi se potem morala odreči političnim zahtevam.

Glede beneškega sestanka je mnenja, da je bil absolutno uspešen. Ni mu sicer znano, kaj se je zgodilo v Benetkah, toda že dejstvo, da se je tamkaj govorilo o nemško-italijanskem in nemško-avstrijskem problemu, kaže, da se namerava likvidirati to vprašanje. Avstrijsko vprašanje je za srednjo Evropo velikega pomena in posevča zato prijateljevstvu z Avstrijo veliko pozornost, a čimer se strinja tudi vse javno mnenje Madžarske.

Nemirna Avstrija

Odkritje velike zaloge razstreliva — Omejitev avtonomije proforsorskih zborov na visokih šolah

Dunaj, 20. junija. č. V VII. dunajskem okraju so našli v neki kleti, ki je bila najeta za skladišče lutkovnega gledališča, izredno veliko množino nevarnih in zelo učinkovitih razstreliv s primernim kemičnim in tehničnim materialom. Med drugim so našli 80 kg kalijevega klorata, 30 kg parašnevega olja, 20 kg pikrnove kisline, 2 steklenici bromazetona in večjo množino drugih kemikalij, kakor tudi precejšnjo količino kovinskih cevi, večjo zalogo ročnih granat, večjo množino toplicev, kakor tudi zapiske o nakupu tega razstreliva. Našli so tudi navodila in načrte za uporabo razstreliva na železniških progah in električnih daljnovodih.

Oblastem se je posrečilo dalje razjasniti atentat pri samostanu v Lieferingu 19. maja, ki je povzročil 6000 šillingov škodo. Arretirali so tri osebe kot krivce.

Uradno poročajo, da so v Celovcu odkrili narodno-socialistično celico, v kateri je bilo tudi več aktivnih poštinih uradnikov. Zaplenili so okoli 60 kg tiskovin in drugega propagandnega materiala. V ponedeljek popoldne so našli na graški pošti razstrelivo, vendar pa so še o pravem času preprečili eksplozijo.

Visoka poljedelska šola, na kateri so bili izvršeni v zadnjem času trije atentati, ki

so povzročili veliko škodo, bo ostala še nadalje zaprta. Ti atentati, kakor tudi drugi dogodki na vseh visokih šolah, so dali prvotni oblasti povod za obsežno reorganizacijo vsega avstrijskega visokega šolstva. Reorganizacija se ima izvesti deloma takoj, deloma pa prihodnji semester. Kakor zatrjujejo, bo predvsem močno omejena avtonomija proforsorskih svetov, ker je večina avstrijskih profesorjev na visokih šolah narodno-socialističnega mišljenja, zaradi česar ne samo da prikrivajo zločinska dejanja narodno-socialističnega djaštva, temveč jih tudi iniciativno podpirajo.

V skladu s poslednjimi odredbami vlade, da morajo oblasti z vso strogostjo nastopiti proti narodnim socialistom, sta večeraj preka soda v Gradcu in na Dunaju izredno strogo sodila tri narodne socialiste. V Gradcu je bil obsoljen delavec Tomaž Stern iz Leobna na 10 let težke ječe, ker so policijski organi v njegovem stanovanju našli večjo količino razstreliva. Iz enakih razlogov sta bila na Dunaju obsoljena 21letni Rudolf Tann na 12 let ječe in 31letni Karci Fresling na 14 let ječe.

Dunaj, 20. junija AA. Narodno-socialistični terorizem se nadaljuje. Iz 35 krajev in mest poročajo, da so eksplodirale bombe. Policija je odkrila štiri tajna skladišča razstreliva.

Po sestanku v Benetkah

Pariz, 20. junija g. Kakor se je zvedelo iz zanesljivih virov, je italijanski državni podtajnik Savich v enournem razgovoru poudaril francoskega poslanika v Rimu de Chambruna o izidih razgovorov v Benetkah, pri čemer je označil tesne italijansko-nemške odnose kot jamstvo za mir. Naglasil je, da je Italija edina izmed bivših zaveznikov v stalnem stiku z Nemčijo, tako da je po tej poti odprta možnost za splošno evropsko sodelovanje. V parških diplomatskih krogih prevladuje vtis, da na sestanku Hitlerja in Mussolinija ni bilo urejeno nič eno izmed obstoječih vprašanj.

»Matin« je objavil vest iz Rima, da je Mussolini izrazil željo, da bi se sedaj po sestanku s Hitlerjem sestel še z avstrijskim zveznim kancelarjem dr. Dollfusom. Dahuš bo zato bržkone v najkrajšem času odpotoval v Riccione.

Kovčeg ge. Tufersonove v Ljubljani

Ljubljana, 20. junija

Kakor smo od vsega početka zabeležili, živi sestra Ivana Puderžaja, ki se je na enkrat pojavil v svetovnem tisku kot junak ene najbolj zamotanih in najbolj senzacionalnih pustolovskih afer, poročena v Ljubljani. Prav zavoljo tega, ker je naš tisk od vsega početka sprejemal senzacijske, ki se je pletla med Ameriko, Evropo in Tihim oceanom in katere izhodišče naj bi bila Ljubljana, z vso previdnostjo in rezervno, ki jo terja resno, objektivno poročanje, so ljubljanski časnikiarji takoj na prve vesti, ki jih je prinesla beograjska »Politika«, skušali gospo naprositi za razgovor, tako da bi mogla javnost presoditi verjetnost pustolovščine po podatkih iz najožjega vira. Gospa, ki so jo vesti o bratu seveda hudo zadele, je spočetka odklajala vsakršno izjavo. Danes pa, ko se je medtem že ves jugoslovanski tisk o stvari na široko razpisal in je v središču vsega zanimanja poročila, da je truplo Američanke Tufersonove baje že najdeno, in za izpoved Ferrandove pred dunajsko policijo, da sta s Puderžajem en kovčeg Tufersonove poslala njegovim svojem v Ljubljano je sestra Puderžajeva vendar sprejela našega poročevalca in mu podala nekaj zanimivih izjav. Vsa potra in vznemirjena je pripovedovala in zmerom iznova poudarjala bratovo nedolžnost:

Rečem vam, da on ne more biti kriv. Življenje je bila zanj. Vsa njegova nesreča je bila zmerom samo v tem, da so ga ženske tako rade imele. Nismo ga videli že kakšnih 15 let. Nekakšno patentno ključavnicno je iznašel in šel po svetu, da bi jo prodal. — Na vprašanje o kovčegu z oblekami, ki je baje dospel v Ljubljano, pripoveduje gospa: Da, neki kovčeg je prišel iz Londona od njega. Pa ga ni name poslal, temveč na očeta, ki ga je Ivan že iz Beograda podpiral, ker je bil reducatan in ga otroci prezirjali. Ravno takrat pa se je oče preselil k svojemu sinu v Djakovo in tako sem kovčeg prevzela jaz. V njem je bilo razen nekaj moškega perila tudi nekaj ženskih oblek, ki pa niso bile za rabo in smo jih razdali siromakom. Tudi kovčeg je bil le malo vreden, rjave barve in brez kakšnih posebnih znamenj in

oznak. Zdaj se nahaja na zaprtem očetovem stanovanju, v Vrhovčevi ulici 12. — Na koncu je gospa naglasila še, da so vse Ivanove poroke neveljavne, ker se nikoli ni cerkveno katoliško poročil, in ponovno zatrjevala, da je nedolžen.

Kakor doznavamo, ljubljanska policija v tej aferi doslej ni od svoje strani podvela še nikakih korakov, ker niti z Dunaja niti iz New Yorka ali iz Londona ni prejela še nikakih uradnih obvestil. Za izredno zanimanje, ki ga posveča tej pustolovščini tisk, pa je značilno, da se je dunajski dopisnik »Daily Maila« v teku noči brzojavno obrnil na ljubljansko policijo z vprašanjem, ali je najden kovčeg v Ljubljani.

★

Beograd, 20. junija r. V aferi Ivana Puderžaja, ki ga zasledujeta londonska in dunajska policija, je prišlo do nepričakovane prekrota. Danes je vložil beograjski odvetnik dr. Aleksander Milojković pri beograjskem okrožnem sodišču ovadbo zoper Ivana Puderžaja, v kateri ga obtožuje, da je škodoval nekoga njegovega klienta za 370.000 Din. Dr. Milojković je stavil predlog, naj sodišče zahteva izročitev Puderžaja. Ker je Puderžaj jugoslovanski državljan, bi se moralo tej zahtevi usoditi, ako se bo sodišče izreklo za to.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Prehodno oblačno in deževno. — Situacija včerajšnjega dne: Anticiklon, ki je prevladoval nad južno in centralno Evropo, je oslabil in se je pričel umikati pred ciklonom, ki se naglo razvija in je povzročil že znaten porast temperature ter oblačno in deževno vreme. Priček je epišno padel za 5 do 10 mm, zlasti na severu. Temperature so po večini porastle za 1 do 6 stopinj, le v južnih krajih so ostale neizpremenjene ali pa so le neznatno porastle.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Ilačno in deževno vreme.

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je 20. t. m. ob 6. jutraj premila, predvidena s tolažili sv. vere, naša ljubljana soproga, predraga in skrbna mama, stara mama, teta in svakinja, gospa

Franciška Jancigaj

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek 22. t. m. ob 3. popoldne izpred mrtvašnice veže tukajšnje splošne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, dne 20. junija 1934.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

Skupščina škofjeloškega sreskega pododbora JNS

Škofja Loka, 20. junija.

V ponedeljek se je vršila v prisotnosti narodnega poslanka g. Ivana Lončarja v salonu pri Cemetu redna letna skupščina škofjeloškega sreskega pododbora JNS, ki so se je poleg predsednikov občin udeležili številni delegati občinskih organizacij.

Predsednik pododbora, staroški župan g. Anton Hafner se je v uvodu s toplimi besedami spominjal pokojnih zaslužnih narodnih delavcev Franceta Demšarja iz Zalega loga in Janka Jezeršiča iz Oslice, nato pa podal obširno poročilo o delovanju sreskega pododbora v preteklem letu, ki je bilo zelo uspešno. Izrekel se je za ustanovitev banovinskega odbora JNS in opisal položaj vedravnih stranke v Selški in Poljanski dolini ter na Sorškem polju. Razen v Javorju so po zaslugi sreskega pododbora ustanovljene že po vseh občinah okraja občinske organizacije JNS.

Iz poročil zastopnikov posameznih občin je razvidno, da volilci budno pazijo na vse dogodke in našim javnim življenju in spremljajo delo stranke z največjo pozornostjo. Razpravljali so o vseh perečih gospodarskih problemih in opozarjali zlasti na one, ki se tičejo neposredno škofjeloškega sresa.

Tajništvo poročilo je podal g. Berčič, 15. oktobra je od 9 občin prešlo 7 v nacionalne roke. JNS je zbrala pod svojimi praporom 2383 volilcev. Izvršenih je bilo nešteto intervencij in gre g. poslancu Lončarju posebna zahvala za pomoč, ki jo je nudil loškemu območju.

Po blagajniškem poročilu g. Franca Goljarja je bil izvoljen naslednji novi odbor:

predsednik notar Stevo Šink, podpredsednik župan Anton Hafner, tajnik Ludovik Jeroc, blagajnik Franc Goljar in Vinko Zahrastrnik. Člani širšega odbora so: industrijec Fr. Dolenc st., Jurij Gosar, posestnik in gostilničar, Fr. Kalan, posestnik in Peter Kajzer, obrtnik, vsi iz Stare Loke, Fr. Benedik, predsednik občine Seles, Joško Demšar iz Zelenkova, Stanko Demšar iz Zalega loga, Ivan Mrak iz Zmice, Anton Čadež, predsednik občine Poljane, Franc Jelovčan, župan občine Trate in Janko Stefe, predsednik JNS v Sovodnji. V nadzornem odboru so: Joško Veber, Pavel Dolinar in Vojteh Debeljak.

Domači poslanec g. Ivan Lončar je podal nato kratko poročilo o notranjem in zunanem političnem položaju naše države in omenil zlasti lepe uspehe naše zunanje politike. Vlada se resno trudi, da vsaj nekoliko omili tudi hudo gospodarsko krizo, ki je zadela vse sloje naroda. Tega pa seveda ni mogoče doseči z demagogičnimi frazami, kakor so se jih posluževali razni bojevniški govorniki, temveč samo s temeljitim proučevanjem kako bi bilo najlažje doseči praktične uspehe. G. poslanec je koncem svojega govora sporočil zborovalcem še pozdrave generalnega tajnika stranke in ministra n. r. g. dr. Kramerja.

Poporočila vseh govornikov so bila sprejeta z viharim odobravanjem in so se plinirli JNS končno razšli s trdno voljo, da pomenejo med pristaje stranke novega borbenega duha in novih plodnih obud.

Odklikovanje

Beograd, 20. junija AA. Predsednik tinske republike je odklikoval z redom Bele rože komanderskega reda 1. stopnje dr. Jurija Tomičića, ravnatelja zavoda za pospeševanje zunanje trgovine.

Naši kraji in ljudje

Naše poletje in vreme

Solnce bo že doseglo svoj višek, a pravega poletja še ni — Kaj nam obeta strokovnjak v drugi polovici leta?

Ljubljana, 20. junija

Nič ni moglo bolj razveseliti duha in srca človeka v severozapadnem delu naše države, kakor sta bila minula dva dneva, ko se je po dolgotrajnem deževju spet temeljito zjasnilo. Nad vso Jugoslavijo, z izjemo najjužnejšega dela se je razlila prelepa azurna modrina raz jasnega neba. Povsod so oživila dela, na polju in travnikih, v močene košenine se je uprlo solnce, ki so si ga kmetje v večjem delu naše, savske in deloma vrharske banovine že tolikrat zaželeli. V večernem hladu so se vrstile skozi naše dolge kolone težko obloženih voz dišečega sena, po solncu in vodi kopreči kopalci so se že razveselili trajnejše kopalne sezije.

Davi pa je naenkrat splahnelo vse, na senene kope se je spet izlil čemerni, pri nas tako odvisni, drugod pa s solzami zaprli, hudo pogrešani dež. V tivolskem parku se je nenehoma oglašala kukavica, kakor da bi ji ne bilo dovolj moče, blisk z gromom je zdaj zdaj presekala ozračje. V naša od lepih poletnih dni v pomladi razvajena srca je leglo spet malodušje in vse se vprašuje, ali res še ne bo pravega poletja.

Meteorološko smo namreč nastopili poletje že 1. t. m., toda zvezdoslovci, ki poлагajo večjo važnost na solčno, oziroma zemeljsko pot po vsejmirju, so zapisali v koledarje in pratike, da boji pojutrnji dan, 22. t. m. prvi dan poletja. Solnce bo namreč tega dne jutraj ob 3. uri 48 min. stopilo v znamenje raka in doseglo najvišje stanje nad severno poloblo. Poslej se bo polagoma nagibalo na jug ter poklanjalo zmerom več toplote in svetlobe prebivalcem južne polovice zemlje, kjer so pravkar sredi svoje zime.

Torej solnce se bo že poslavljalo, pred nami je kresni večer, vidovanski dnevi. Ljubljana in kraji na visoko in široko ob njenem poldnevniku pa se zaman ožirajo za poletnim vremenom. Odkod to vremensko stanje?

Minule štiri tedne so nad Evropo iz svoje središča v glavnem gospodarili trije vremenski činitelji. V zadnji tretjini maja pa prav do minule nedelje je visel s svojim jedrom nad Anglijo krepak anticiklon, ki je povzročil na vsem njenem otočju že iz sredi zime znano, hudo pomanjkanje vode. Na to območje visokega zračnega pritiska brez vsake vlage, sta vztrajno prežali dve depresiji. Prvi tak predel nizkega zračnega pritiska je čepel nad Rusijo in Baltikom, drugi nad Jadranom in Sredozemskim morjem. V tem ogromnem trikotju, z akcijskimi povzročitelji na treh koncih so se odigravale velike vremenske prilike minulih tednov. Severne in severozapadne hladne struje, ki so z lahko prodirale v notranjost Evrope proti jugovzhodu, pa jadranska depresija, ki se je poganjala na sever in severovzhod so sprožile povsod, kjer so se pomikale, močne nalive, s hudimi nevihtami in točo. Seveda je bila prav Srednja Evropa z vsem severozapadnim delom naše države vred torišče, kjer so se nalive in nevihte v obeh primerih, kakršna je pač površina tal, več ali manj znesle. Le tako je bilo mogoče, da smo beležili rekordne padavine v enem dnevu, n. pr. 36,5, 46,2, 65,8 mm v Ljubljani, 50 v Zagrebu, 52 v Celovški kotlini je padlo v prvi polovici junija mnogo več dežja kakor je običajen povpreček za ves mesec, v Gradcu so prav tako dosegli v 14 dneh t. m. že 80 odst. povprečka. Zaradi pritiska hladnejših struj smo imeli seveda neobičajno, mnogo hladnejše vreme. Izven območja deževnega pasu pa je bilo ves čas tudi v naši državi mnogo toplejše in vedro vreme. Beograd, Sarajevo, Skoplje in Split, pa tudi je Zagreb so stalno beležili mnogo toplejše vreme ko Ljubljana, ki s plohi ni posega preko 24 stopinj. Šele večerajšnji dan je z 28 stop. toplote odnesla Ljubljana prvenstvo nad ostalimi meteorološkimi središči v državi.

Pri pomanjkanju teka, kislem vzpehavanju, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zaganjenju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, oprisku, srbečici, osvobodbi naravnega »Franz Josefovca« voda telo vseh nabranih strupov gnolobe. Že stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se »Franz Josefovca« voda obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za izboljšanje črevesa. »Franz Josefovca« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ze preteklo nedeljo so se najavili nad Atlantikom znaki vremenske spremembe. Mogočna depresija je kakor tank navalila na negibni anticiklon nad Anglijo in ga poglajala preko sredine Evrope na jugovzhod. Pod jačjim pritiskom je ruska in jadranska depresija oslabela, tako smo že v ponedeljek zjutraj zabeležili po vsej državi jasno in solčno vreme. Ali za anticiklonom je pritiskala oceanska depresija in dunajska meteorološka postaja je že v ponedeljek zvečer najavila za sredo zjutraj poslabšanje vremena. Zgodilo se je, žal, točno tako. Zelimo le, da bi v njeno vlažno gospostvo posegel visok zračni pritisk ter prinesel sredini in jugu Evrope stanovitno, solčno poletno vreme.

Da navedemo še mnenje peštanskega vremenskega strokovnjaka Martina Hanka, ki je na podlagi dolgoletnega proučevanja vremena in planetov izdal že ob novem letu zanimivo študijo prognoze o letošnjem vremenu. Mož je že takrat napovedal izredno tople dneve v februarju, poletje v pomladi, neobičajno vročino in sušo v Podunavju s sočasnimi naliivi, nevihtami, točo in povodnjivo v Srednji Evropi. Navedel je celo izredno visoke temperature v pomla-

di. Za poletje napoveduje v juliju vročino, z izmeničnimi viharnimi dnevi in prelomi oblakov, v avgustu in prvi polovici septembra napoveduje uravnoteženo, zmerno toplo vreme in dosti dežja. Neznosne vročine v poznem poletju ne bo.

Oktober in november bosta zelo blaga, jaki in hladni severni vetrovi bodo prav redki. Tudi december, meni, bo toplejši kot običajno.

L. 1935. prorokuje, da bo zelo hladno in deževno, v l. 1936. in 1938. pa bo, po njegovem mnenju, vladala vročina kakršne že dolgo ni bilo.

Navajamo to prognozo samo zaradi izrednega primera, ker se je za prvo polovico leta točno uveljavila, da bi se tudi za drugi del leta in vsi bomo zadovoljni.

Tri žrtve strele

V Strežetini pri Ivanjkovcih je strela udarila v viničarijo in ubila dva delavca — Dan poprej je strela zahtevala človeško žrtev v Litmerku

Ljutomer, 20. junija

Zadnji petek popoldne je bila v našem okolišu huda nevihta, med katero je padlo tudi nekaj toče, ki pa ni napravila večje škode. Pač pa je strela udarila na več krajih. V Strežetini blizu Ivanjkovcev je udarila v listnjak viničarje gospe Martinčeve iz Ormoža. V listnjaku so prav tedaj vedrili štiri delavci, zaposleni na cesti Ivanjkovci-Stanovo. Stali so v njem po dva in dva. Strela je eno dvojico pri prici ubila, druga dva delavca pa sta ostala živa, dasi je strela enega oplazila po roki in glavi, a drugega po nogi. Poškodbe, ki sta jih dobila, so tako neznatne, da sta lahko šla sama domov. Izmed ubitih je eden Andrej Javšovec iz Strigove, stanujoč v Litmerku, oče petih otrok. Drugi je Leopold Kolarč iz Izakovcev, oče štirih otrok. Obe siromašni rodbini, ki sta na tako tragičen način izgubili očeta rednika, sta se-

daj v veliki bedi.

Strela je listnjak seveda zažgala, da je zgorel. Kolikor se je dalo rešiti, je rešila gasilska četa iz Ivanjkovcev, ki je takoj prihitela na pomoč. Škoda je krita z zavarovalnino.

Tudi v Ljutomeru in v okolici je strela udarila na več krajih. Tako nekje je bližnji meščanske šole v prosti elektrovo. Po žici je švignila v nekatere bližnje hiše, kjer je razbila varovalke. V meščanski šoli je pokvarila števec, ki mu je odtrgala pokrov. Učenci, ki so se v šoli zbirali, da pojdejo k spovedi so se pošteno prestrašili. Neka bolnena učenka je celo dobila živčen napad. Govorice, da je bilo ubitih nekaj otrok, so popolnoma izmišljene.

Dan poprej pa je ubila strela v Litmerku v ivanjkovski občini posestnika Martina Lesjaka iz Lešnice, ki se je peljal na vozu s parom volov.

Tri hude rudniške nesreče

Dva Slovence zadušena v rudniku Sisevcu — Nesreč na ura v rudniku Trebčih

Paračin, 20. junija

V rudniku Sisevac, nedaleč od Paračina se je v noči od ponedeljka na torek v rovu Nova Stubica pripetila nesreča, ki je ugonobila dva slovenska rudarja. Rudar Franc Stopar, doma iz lititske okolice, je po nesrečnem naključju zašel v stranski rov, ki je bil sicer zaprt, ker so se v njem zbirali strupeni plini. Nesrečnej se je takoj onesvesčeno zgrudil na tla in enaku usoda je doletela tudi njegovega tovariša Ivana Živiča, doma iz Slivnice v šmarnem srezu. Živič je delal skupaj s Stoparjem in ko je videl, v katero smer je ta krenil, je stopil za njim, ker ga ni bilo nazaj. Ostali rudarji, ki so delali sicer v istem rovu, a precej daleč proč, so prepozno pogrešili oba tovariša. Ko so prišli do stranskega rova, so takoj slutili, kaj se je zgodilo. Rudar Rudolf Jakšič, ki je šel naprej, se je tudi onesvesčeno nedaleč od prostora, kjer sta ležala Stopar in Živič. V veliki nevarnosti pred strupenimi plini so rudarji naposled le izlekli Stoparja, Živiča in Jakšiča iz stranskega rova. Z umetnim dihanjem so Jakšiča predramili, Stopar in Živič pa sta bila mrtva.

Po nesreči je prišla v rov komisija, ki je ugotovila, da je bil stranski rov, v katerem sta izdihnila nesrečna rudarja, že prej označen od rudniškega vodstva za nevaren in je bil tudi vstop vanj prepovedan. Eden od ponesrečenec je to gotovo tudi vedel a je po nesreči zašel vanj, ker se je pri stranskih rovih najbrž zmotil.

Kosovska Mitrovica, 20. junija

V ponedeljek zvečer sta se v rudniku Trepič pripetili dve usodni nesreči. Rudar

Nikola Sušnjak, doma iz Brinja na Hrvatskem se je z nekim tovarišem vozil iz najnižjih rogov navzgor z malim dvigalom. Njegov tovariš je sedel na dnu dvigalnice košare, Nikola pa je stal in se z roko držal za žico. Med vožnjo mu je postalo slabo, izgubil je ravnotežje ter strmoglavil iz dvigalnice košare kakih 30 m globoko. Ko je omahoval, ga je skušal tovariš pritegniti k sebi, a pri naglem dviganju se mu to ni posrečilo. Nesrečnega rudarja, ki je obležal pri prici mrtve, so danes pokopali na pokopališču v Kosovski Mitrovici.

Skoraj ob istem času pa je v rovu, iz katerega je vozil nesrečni rudar Sušnjak, zasulo njegovega tovariša Cira Rapajčiča, ki je bil doma iz Korenice na Hrvatskem. Nanj se je vsula velika plast kamenja ter ga tako hudo poškodovala, da leži v zadnjih zdihljajih v bolnišnici v Mitrovici.

GILLETTE britvice z dolgim prerezom, izdelane po novem tajnem postopku, so trje in ostrejšje, in omogočajo večkratnejše brezhibno brijte kot katerokoli drugo sredstvo za brijte.

KULTURNI PREGLED

Kultura in mladina

Problemi naše mladinske književnosti

Demimo roko na srce: mladinska književnost je pri nas zapostavljena. Z njo postopoma kakor s Pepeljo v pravljici: nihče je ne kliče k literarni mizi kot polnovredno bitje v hiši, le redkokdaj ji vrže lep pogled in še tega mimogrede; za njo ni globljega zanimanja in resnične ljubezni. Delo, ki ga opravlja, je težko, nedvomno koristno in zaenkrat za vso hišo. Toda kdo ji ga plačuje in kako?

Mladinski pisatelji in uredniki naših mladinskih časopisov so se že ponovno priključili zaradi zapostavljanja mladinske literature. Priznati je treba, da imajo prav. Z literarnega vidika je mladinska književnost polnovredna zvešt, ki ji vsi večji narodni posevčajo častno pozornost in nežno skrb. V današnji Rusiji je mladinska književnost povzpela na višino, ki je literatura za odrasle menda ni dosegla. Kdor je videl le nekaj knjig te vrste, je moral dobiti respekt pred prizadevanjem, stvariti mladini književnost, ki bo v polni meri izvrševala svojo kulturno funkcijo. Drugo vprašanje je, koliko so vredni motivi tega stremljenja: rezultati so nedvomno zanimivi in bi lahko dali marsikakšno dobro izpodbudo (n. pr. oprema, ilustracije, način obdelave gradiva, slog in jezik za mladino in podobno). Tudi v Bolgariji ima mladinska književnost ugledn položaj in se je v zadnjem desetletju, kakor čitamo v ne-

pregledu bolgarske literature, močno razvila. Z njo se bavijo najboljši pesniki in pisatelji. Z dobrimi primeri in vzori bi lahko postregli tudi Cehi in Francozi, Angleži in Nemci.

Ni moglo trdit, da pri nas ne bi bilo zanimanja za mladinsko literaturo. Imamo vrsto mladinskih časopisov (»Zvonček«, »Naš rod«, »Razorik« itd.), dva slovenska dnevnika prinašata tedenske mladinske priloge, že nekaj let deluje »Mladinska Matica«, ki je po nakladi prekosila marsikatero knjižno družbo za odrasle, pojavil se je poizkus šoležarskega časnika, a tudi samostojne knjige, ki jih izdajajo naše založbe ali samozaložniki, so dokaj številne. Produkcija literature za mladino potemtakem ni majhna, morda je celo preobila. Zapostavljenost mladinske književnosti je torej ne kaže v količini in tudi materialno vprašanje ni odločilno. Gre za vprašanje njene literarne vrednosti, za njene kvalitete uspehe in neuspehe. V nemali meri gre tudi za problem kritike mladinskih knjig in časopisov.

S to kritiko se težave največje; priznamo, da s kritiko sploh. Iz literarne zgodovine vemo, da so dobri kritiki imeli vedno velik vpliv na razvoj in usmerjenost literarne produkcije in da so pripomogli k njeni kvalitetni povzdigi. Umilivo je, da tudi mladinska literatura potrebuje kritikov. Njeni avtorji nimajo razen zelo oblažnega in glade kvalitete neodločnega efekta na knjižnem trgu nabenežena merila za uspešnost svojih prizadevanj. Najboljše merilo bi

Mamice, nadzirajte nego zob svojih otrok!

Dobri, zdravi zobje olajšujejo otrokom prebavo, a lepi zobje napravijo njihov obraz privlačen in ljubeč.

Vzemite torej tako sredstvo za nego zob, katero ne more škoditi občutljivi zobni sklenini otroka - vzemite vedno Chlorodont. Pri nenavadni čistilni moči, Chlorodont obenem varuje zobno sklenino. Na milijone ljudi ga uporabljajo dnevno.

Otrokom je čiščenje zob prava zabava, ker ima Chlorodont tako dober okus po metvici in napravi zobe bleščeče bele.

Dobiva se povsod.

Poskusne tube pošiljajo: Tvorica Zlatogor, Maribor.
Chlorodont zobna pasta: tuba Din. 13.— in Din. 8.—
Chlorodont usna voda: steklenica Din. 30.— in Din. 16.—
Chlorodont zobne ščetke: št. 1 trda Din. 15.—
št. 2 srednje Din. 15.—

Chlorodont

10 let zaradi poizkušenega zastrupljenja

Maribor, 20. junija

Danes se je pred velikim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča ponovno zagovarjal 30letni hlapec Tone Prkeržnik iz Libelci, obtožen, da je poizkušal zastrupiti 65letnega preužitkarja Lovra Druga, ko je služil za hlapca pri posestnici Antoniji Sumnikovi na Črneški gori pri Mežici.

Sumnikova je nekaj časa po smrti svojega moža sama gospodarila na svojem posestvu. Še preden pa je vzela postavnega Toneta za hlapca, je porodila otroka, ki mu je bil oče Tone. Ko se je Tone popolnoma preselil na domačijo Sumnikove, je hotel postati absoluten gospodar. To pa ni bilo prav treznemu preužitkarju Lovru Drugu, ki je vedno znova svaril gospodinjico. Posledica je bila, da je Sumnikova letos v aprilu Tonetu odpovedala službo. Vse to in ker se je tudi ljubezen gospodinjice do Toneta nekoliko ohladila, ga je tako razdražilo, da je sklenil zastrupiti staro Lovro, ki mu je bil najbolj na poti. Dobil je v ta namen dva kosa arzenika, ki mu ga je preskrbel sosed Hudobnik. Ko je bil stari Lovro bolan, je Tone Hudobnikovi ženi naročil, naj prinese arzenik k neki njegovi jedi. Hudobnikova pa tega ni storila, marveč je prijavila hlapca orožnikom.

Pri zaslišanju je Tone orožnikom kakor tudi sodnikom priznal dejanje. Senat ga je obsodil na 10 let robije in trajno izgubo častnih državljskih pravic.

Najdba treh balončkov dunajske liliputanske balonske pošte

Drenov grič, 20. junija

V ponedeljek 18. t. m. ob 4.15 zjutraj je našel g. Rudolf Kucler na Drenovem griču pri Vrhniki tri barvaste balončke, ki jih je v nedeljo 17. t. m. ob 19.10 spustila v zrak na Dunaju takozvana liliputanska balonska pošta (Liliput-Ballonpost).

V balončke je vtiskano ime dunajske »vrdko Gergröss«. Pod vsakim balončkom je bila privezana po ena karta na naslov: Amtsoberverwalter Rudolf Richter, Atzenbrugg, Niederösterreich. Balončka je dala poslati Zveza avstrijskih filatelističnih društev na Dunaju (Verband österreichischer Philatelistenvereine, Wien I) s prošnjo, naj najditelj odda karte na bližnjo pošto (v tem primeru Vrhnika), in s pripombo, da ima najditelj pravico do brezplačnega vstopa v liliputansko mesto na dunajskem Pratu.

Na vsaki karti sta bili po dve znamki, ena zigosana od liliputanske balonske pošte, druga pa za frankiranje. Ker je ta druga, avstrijska, znamka pri nas neveljavna, bo moral najditelj prilepiti na karte še naše znamke. Menda je najditelj to že storil, da bo imel filatelista g. Richtera svoje veselje.

Pristopajte k »Vodnikovim družbi«

bila sodba dobrih kritikov. Toda — kdaj je kritik dober? Vprašanje ni lahko. Posebno težka je opredelitev kritika mladinske književnosti. Kdaj je njegova beseda avtoritativna? Kakšni so njegovi kriteriji? Kritiki mladinske literature mora biti posebno tankočuten poznavalec občinstva, ki ni nič nazoterejše nego je občinstvo odraslih. Poznatni morda mladinsko dušo v vseh njenih razvojnih stopnjah od dece, ki so ji namenjene prve knjige, tja do dozorevajočih mladoletnikov, ki se psihološko bližajo nepreglednemu oceanu odraslih. Če naj smatramo, da mladinska literatura ni in ne sme biti samo uslužna dekla domače in šoleke vzgoje, marveč ima poleg svojih moralnih in vzgojnih vrednot tudi polnovredne literarno-umetniške, stilistične, jezikovne, slikarske in grafične sestavine, oedaj mora kritik mladinske književnosti biti pedagog in estet hkrati. Ne zadostuje, da izpregovori o posameznem mladinskem episu samo nekoliko pohvalnih ali grajalnih besed, ali da ga odpravi z najsplošnejšimi besedami. Prava kritika je vedno analiza in sinteza. Kritikova beseda naj bo v večji meri kakor posameznemu avtorju namenjena več mladinski književnosti, vsem, ki jo ustvarjajo. Velikim kritikom v svetovni literaturi (Saint Beuve, Bjelinskij, Salda itd.) so posamezne knjige največkrat samo povod in izhodišče, na katerem prične razvijati svoje filozofsko utemeljene mišli o literarni umetnosti; samo taka kritika opravlja daljnosežno poslanstvo in izpodbija stvarjalne duhove k novim naporom. Tudi kritiki mladinske literature morajo biti posamezni pojavi gradivo za njegovo neprestano in smotno razmišljanje o temeljnih vprašanjih mladinske literature. Iz osnovnega zrelšča pa potekajo merila.

Takega kritika slovenska mladinska literatura ni imela in je malo upanja, da bi ga dobila v dogledni bodočnosti. (Največ uમેવાના za njo ima morda Boris Orel.) Pri nas ni še nihče zadostno ocenil splošno umetniških in specialno mladinskih vrednot v spisih, ki lahko veljajo za višek slovenske mladinske literature: v mladinski poeziji Frana Levstika in v mladinski poeziji Otona Zupaniča. Nihče ni analiziral mladinskih povesti Frana Milčinskega. O vsem, kar nam je prinesla mladinska literatura, imamo samo najsplošnejše sodbe, čeprav so v najboljših proizvodi mladinske literature globine, ki bi bile vredne, da bi jih kdo izmeril, lepote, ki bi zaslužile estetsko proučevanje.

O smislu mladinske književnosti, o vprašanju njenega gradiva (pravljice ali snov iz resničnega življenja?), o problemih njene forme, o duhu njene usmerjenosti in podobno se kdaj pa kdaj pojavijo v naših letih diskusije in polemike, vendar ne zapuste globljih odmevov. Naše literarne revije se kaj redko oglašajo k vprašanju mladinske literature in večidel niti ne ocenjujejo novih mladinskih knjig. Včasih pišejo o njih pedagogi, toda tu slišimo samo eno plat zvona. Res da imajo pedagogi pri tem besedo, a ne dosti večje nego sociologi in etiki v literaturi odraslih. Sicer pa so referati in beležke v revijah in letih še daleč od vodilne, avtoritativne kritike, ki bi jo želeli naši mladinski knjižari. Kritike namreč, ki bi tudi v tej kulturno pomembni panogi ločila zrno od plevla, zasnela vanjo kvaliteta merila, naznačila nove možnosti, jo opodila z novimi idejami in ji dala vrhovo pomenko silo.

Ni težko opaziti, da v naši mladinski književnosti mnogi pišejo samo zato, da pišejo.

V Bukarešto

Dolga je pot preko same ravnine — En sam most bi vožnjo skrajšal za osem ur — V avdijenci pri kralju Karolu

Kakor zadnjič za polet v Nemčijo, tako me je potovanje za novinarsko delegacijo za Bukarešto doletelo povsem nepričakovano. Tako sem se znašel z v naglici skupaj zmetanim kovčgom na beograjski postaji, odkoder je bil skupni odhod jugoslovenske delegacije Novinarske male antene. Naša delegacija se je v teku let mnogo spreminila. Od stare postavbe so ostali samo še urednik »Obzora«, mladi gentleman osivelih las dr. Maixner, vedno resni in še malec samotarski urednik »Politike« g. Andra Milosavljević in stalni delegacijski potni maršal Andjelković, pravi tip mladega Beograjčana. Slovo od Beograda ni bilo posebno težko, tem manj, ker nas je spremljala kot edina dama simpatična hčerka šefa našega Presbitorija gospodinja Lukovičeva.

Vozili smo se vsi do rumunske meje s potniškim vlakom, ki je napolnjen preki, plodnih srbskih ravnin, preko robov Fruške gore, mimo belega Novoga Sada s središčem naše vojne avijacije in potem pa do dolgo preko zelenih polj bogatega Banata, kjer je pšenica zlati polja. Pšenica je letos mala. Izgleda, da letošnje leto ne bo imel prijazni načelnik ministrstva trgovine dr. Pilja z ministrom Demotrovičom posebno težkih skrbi, kako vnovčiti naše žitne presežke na inozemskih tržiščih.

Enolični pogled preko brezmejnih vojvodinskih ravnin utruja oči, navenjenih zelenih sum in siluet hribov in planin. Zaradi tega ni bilo čudno, da smo kmalu za Novim Sadom zadremali in spali med nemobnim pritrvkovanjem jeklenih koles vse do Subotice, kjer so nas prestavili v nov vagon. Čas postanka je bil kratko odmerjen in ni bilo časa za ogled Subotice. Pogled po kolodvoru in trgu pred njim pa me je prepričal, da je pogled na Subotico lepši iz zraka, kakor z njenih do neskončnosti dolgih in enoličnih ulic.

Kadar se vozim preko vojvodinskih ravnin, vselej se vprašujem, kako je mogoče, da žive v teh brezizraznih krajih, kjer se vleče človeku brezdanost horizonta na dušo kakor breme, tako veselji ljudje. Rešitve na to vprašanje nisem našel, ker smo se prej pričelci od Sente, ki smo si jo spoštljivo ogledali od vseh strani, ker smo se peljali z vlakom skoro okoli nje.

Pokrajina za Sento, kjer je teklo že dosti krvi in kjer so se Srbi leta 1848 tako junsko držali proti pridravlju madžarski vojski, postaja že vse dolgočasnejša. Pusti pašniki s siromasno travo. Redka naselja, večina hiše kolonistov-dobrovoljcev, ki stanujejo v teh ravninah s svojimi družinami, kakor žive karavle na meji, za katero se montirajo za jugoslovensko dečo, potujočo po železnici, pekleni stroji.

V Veliki Kikindi nas pozdravljajo simpatični obmojni komisar, Slovence. Obmojni organi so v Veliki Kikindi čudovito prijetni, da takih še nisem srečal niti na eni meji. Oskrbimo se iz eksportnih cigaretami »Vardar« in »Drina«, ki so za polovico cenejše, kakor v običajnem prometu. Rekel bi tudi, da so ne samo cenejše, nego tudi boljše.

Blizamo se rumunski meji. Mrak lega na travnike in polja. Ob progi ženejo pastirji proti domu velike črede doboj rejene živine. Deča priganja proti hišam bele jate goši in rac, ki se zbližajo v boku in mešajo svoje geganje s škripanjem mlinov na veter. Reško pokajo bosopetniki z dolgimi biči in vriskajo v nastopajočo noč.

Prešli smo mejo, ki je skoraj nevidna. Šel kamen sredi polja. Nikjer karaul, žičnih pregrad, volčjih jam, graničarjev z v mrak uprtimi soljimi očmi in nabiti karabinkami. Čuje se samo rahla melodija otožno sladke ciganske melodije pesmi deklice, ki se vozi na vozu sama proti domu. To je meja s prijateljskim in zavezniškim narodom na pragu nekdanj tako ozloglašene Balkana. Dočim imamo danes mejo v srcu Evrope, kjer pokajo puške in gluho noč in ubijajo brate po krvi in jeziku.

Zombolija! Rumunija! Lep kolodvor, kjer nas pozdravi simpatični komisar železniške komisije. S par besedami se sporazumemo, da smo željni ter odidemo v bližnjo restavracijo, kjer nam točijo vino iz bakrenih kotličev. Z večerjo ne bo nič, ker ostanemo v Zombolji samo 15 minut. Prva Rumunka, ki jo srečam, je sicer še mlada, vendar še dolgo ne tako čedna, kakor so mi opisovali Rumunko kolegi, ki so že bandali po rumunskih planjavah. Prijatelj Anastasi, rumunski tiskovni atašé, ki je — mimogrede bodi povedano — velik prijatelj Slovencev, saj je ni skoro slovenske pesmi, ki jo bi ne zapel, me je potolažil s tem, da smo šle na mejo, kjer vlada še zelo mešana kri. V Temišvaru nam je dala rumunsko železniško ministrstvo na razpolago poseben vagon, tako da se je lahko sleherni izmed nas udobno zleknil ter zaslepal.

Spal sem vse do Oršave, kjer je bil diven pogled na Dunav, ožarjen v zlati zarji zgodnjega jutranjega solca, katerega je pozdravljala naša ponosna trobojnica na parkniku »Vojvode Mišića«, ki je le s težavo ubiral svojo pot proti toku Dunave, ki tu drvi skozi železna vrata s prav mlačno gladko naglo. Pogled na jugoslovensko obalo zastira rahla jutranja megla. Kljub temu pa ni težko prepoznati, kolikvega gospodarskega pomena bi bila nova železniška zveza med Jugoslavijo in Rumunijo po zgraditvi mostu preko Dunava pri Belih vodah. Saj bi bila pot od Beograda do Bukarešte skrajšana za celih osem ur vožnje z brzovlakom. Tako pa se mora danes človek cijaziti celih dva in dvajset ur preko Subotice in Temišvara. Madžari so pač znali graditi proge tako, da so vse vodile stran od Zagreba, Beograda in Bukarešte samo proti Budimpešti. Most preko Dunava pri Belih vodah je res nujna potreba in ga bosta morali Jugoslavija in Rumunija zgraditi čim prej, akoravno se ne manjka tudi v Rumuniji lokalnih patriotov, ki žele pred zgraditvijo mostu preko Dunava zgraditev raznih, sicer tudi potrebnih lokalnih zvez. Titulescu, ki forsira na vso moč zgraditev tega mostu, se pač lahko potolaži, da imamo tudi v Jugoslaviji nekatere take dalekovidne prometne strokovnjake, ki vidijo samo potrebo železniške zveze Črne mlake s prestolnico.

Vlak vozi z brzino 100 km preko precej osušenih polj Valaške nižine. Vasi in naselbine ob progi, ki je bila po vojni odlič-

no prenovljena ter usposobljena za mednarodni promet, so vsaj po bežnem pogledu precej zamazane. Posebno čedno tudi ne izgledajo tropi pol gole dece, ki se igra na robovih polj, katere obdelujejo stariši.

Srečujemo dolge vlake cistern z nafto in bencinom, namenjene v Srednjo Evropo. Z nafto kurijo tudi vse brzovozne lokomotive, ki imajo namesto tenderjev za premog velike cisterne za nafto.

Bukarešta! Glavni kolodvor, ki je prav lepa nova zgradba, odgovarja vsem potrebam modernega železniškega prometa. Takega kolodvora žal v Jugoslaviji še nimamo. Morda ga bo dobil Beograd, če bo do kaj kmalu pristopili k ureditvi grandioznih načrtov, ki danes rumene po policah prometnega ministrstva.

Na kolodvoru so nas pozdravili ravnatelj rumunskega Presbitorija Evgen Filotti s senatorjem Sandulescom, predsednikom rumunskega Novinarskega združenja ter številni rumunski novinarji, med katerimi sem našel stare znance s prejšnjih konferenc Male antante. Navzoči so bili tudi češkoslovaški novinarji s svojim tradicionalnim predsednikom Švihovskim in Hajekom, direktorjem Presbitorija čl. zunanjeja ministrstva. Po kratkem pozdravu in neizogibnem fotografiranju smo se odpeljali v »Grandhotel Lafayette«, kjer so nas nastanili. Čas za preoblečenje in kopanje je bil zelo kratko odmerjen, ker smo morali biti ob pol 12. že vsi na dvoru zaradi sprejema pri Nj. Vel. kralju Karolu. Poleg tega je bilo treba potisniti uro za eno uro naprej.

S P O R T

Čakovečki SK : Ilirija

Prvenstvena nogometna tekma v nedeljo na Stadionu

Letos nam prihajajo Čakovečani drugič v goste. O prvem nastopu proti Hermesu so zapustili prav dobre vtis in Ilirija v nedeljo ne bo imela lahkega posla. Čakovečani so svoje vrste zagonetka; umeli so se marsikateremu favoritu pripraviti bridko razočaranje, ker se je zgodilo lani tudi Iliriji, ko so jo odpravili s precej visoko razliko. In Čakovec ni outsiders, boril se bo v nedeljo za drugo mesto v prvenstveni tabeli in se na srečanje z Ilirijo temeljito pripravlja. To bo torej zadnje prvenstveno tekmo v podsezniški ligi.

Na Iliriji je, da ga odloči v svojo korist, ako hoče napredovati in se kvalificirati za tekmo v državnem prvenstvu, ki se bo pričelo 15. julija, ko bo prvak ljubljanskega podsaveza odigral na svojih tleh prvo tekmo z Gradskim iz Zagreba. Od nedeljskega rezultata je odvisno, ali bomo tedaj gledali popularne »purgere« na Stadionu.

Če pojde vse po sreči, nam bo prineslo letošnje državno tekmovalno obilen apred in Ljubljana bo v tem primeru kmalu imela priliko gledati same zanimive in od vsega začetka odlične prvenstvene tekme. Če se Iliriji v nedeljo potrdijo in zaigrajo tako kakor zahteva od njih vsa nogometna Ljubljana, potem jim bodo lahko hvaležni za to, da ljubljanskemu nogometnemu občinstvu v letošnji sezoni ne bo dolgočasno.

Slalom klub 34

V torek zvečer je bil v Beli dvorani Uniona ustanovni občni zbor novega smučarskega kluba »Slalom klub 34«, ki hoče posvečati posebno pažnjo telesno-kulturnemu in sportno-vzgojnemu smislu smučarstva in sporta sploh. V prvi odbor novega kluba so bili izvoljeni: inž. Mirko Lindtner (preds.), dr. Venceslav Arko in dr. Slava Kristan - Lumačkova (podpredsednika), Polde Grünfeld in Lado Vučnik (tajnika), Hugo Czurda (blagajnik), Gabe Lukič (gospodar) ter dr. Karel Korbar, inž. Ljubo Michelič, Ivo Zor, Peter Rutar, Lado Tinta, Tone Batovec in Franjo Grünfeld (kot odborniki). O ciljih, ki si jih je zastavil novi klub, smo prejeli naslednji dopis, ki ga radi objavljamo v celoti:

Slalom klub 34? To je vendar nov klub. Kaj jih še ni dosti? Zakaj zopet nov klub?

Je en sam odgovor: zato, ker je novi klub potreben. Če je v tvojici še toliko delavcev in če jih je na cesti še toliko brezposelnih, eden je še vedno potreben — najboljši. Tako nekako smo razumeli poročilo pripravljalnega odbora. Slalom klub 34 ima namreč namen gojiti sport zaradi sporta in zdravja, ne pa zaradi sportnih uspehov, rezultatov in rekordov. Odgovoriti činstvo s širokopoteznim kondicijskim treningom tako daleč, da bodo sportni uspehi logična prirodna posledica. Klub hoče pa tudi sportni naraščaj, ki je dandanes pri vseh drugih klubih samo postavka v programu in nič več, odgajati v pravem, predvsem telesno-kulturnem in sportno-moralnem smislu. Zato bodo delo naraščajnega referata nadzirali izkušeni zdravniki. Samo dobro nabrušen nož dobro reže! Samo dobro pripravljen sportnik uspešno tekmuje, ne samo med rdečimi zastavicami, ampak tudi med stroji, med pisalnimi mizami, za trgovskim pultom in, če hočete tudi — za zeleno mizo.

Slalom klub 34 hoče nuditi svojim članom vse dosegljive prilike, ki bi pomagale do tega cilja. Ker hoče gojiti prvenstveno smučarske tehnike, ki pridejo v alpskih krajih v poštev (slalom, smuk in skoki), bo v najkrajšem času postavil svoj dom na Gorjušah. Preskrbeti hoče vse priprave za kondicijski trening in laho lepo število članov že svoje zložitve člane, v katerih bodo lahko smotrno in pod nadzorstvom trenirali tudi drugi člani. S predavanji hoče klub na svojih družabnih članskih sestankih podpreti prakso s teorijo, ki ne bo podana suhoparno, ampak tako, da jo bo najbolj razvneli povzeli z veseljem. Razume se pa, da bo gimnastika vsakdanji kruh članstva.

ker imajo v Rumuniji vzhodno-evropski čas.

Re vpsu v dvorno knjigo smo prešli iz maršala dvora preko dvorišča, tlakovane-ga s šatno opeko, proti glavnemu vhodu v dvor, kjer nas je pričakoval v belj platnени obliki maršal dvora. Dvor je dosti skromen ter v mnogem sliči na dvorec nemških dinastij po bivših nemških državah in državcih. To sličnost se potrjujejo številne slike Hohenzollerncev po stenah visokih, s hrastovino obloženih dvoran, ki sliči bolj muzeju kakor obljubljenim sobanam.

Po navodilu maršala dvora smo se razvrstili po dvorani, do stropa s knjigami natrpanimi hrastovimi policami ter velikim kaminom in srednjeveško barvanimi okni. Obširna dvorana je precej mračna, edini svetli pramen jarke svetlobe pada skozi polpriprto okno. Razgovorjali smo se polglasno ter ogledovali police knjig z lepo vezanimi hrsti, ko nam je razgovor presekla udarec starinske ure, ki je slučajno odbila dvanejst. Pri zadnjem udarcu je strano vstopil pri zadnjih vratih maršal dvora ter javil z jakim glasom: »Njegovo Veličanstvo kralja! V tem je vstopil sam kralj Karol, prožnega koraka, z nasmehom na ustih ter ožopzdrazil na naš pozdrav z rahlim poklonom. Nato je obšel vse tri skupine novinarjev, Čehoslovake, Jugoslovane in Rumune ter ljubezno in nič manj krepko stisnil roko slehernemu od nas.

Po predstavljanju se je razvil intimen razgovor, v katerem se je kralj, obličen v plateno poletno uniformo, brez odlikovanj, interesiral za program našega bivanja v Bukarešti ter o vseh, ki smo jih že dobili o njegovi kraljevini. V razgovoru je bil še mladostnejša videza kakor sicer ter je ponovno pritrjeval posameznim delegatom s priknavanjem svoje plakstokostanje glave. Avdijenca je trajala skoraj pol ure, nakar se je kralj umaknil v svoje apartmane, mi pa smo odšli na Lido h kosilu.

D. V.

Trček I. Humar II. Herman, Trček II. Po-gačar II. Drobež III. Serse, Klemenčič, Povhe, Gene, Strnad, Počarar II. Zadnik ter vsi ostali verificirani in neverificirani igralci. Vsak igralec naj prinese s seboj hlače in čevlje. Zadnik in Strnad gotovol TKD Atena. Ker večeršnjega treninga ni bilo, bo na našem igrišču danes ob 18. — Jutri ob 19. sešestanek v licejski telovadnici. — Vse in točno!

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

— V nedeljo 24. t. m. avtobusni izlet na Koroško, prijave v trafiki Komentar nasproti hotela »Stare počte«, Kranj.

Iz Tržiča

— V nedeljo 24. t. m. avtobusni izlet na Koroško, prijave Gorican Josip, Tržič.

Iz Kamnika

ka— Shod nacionalne stranke v Stran-jah. V nedeljo dopoldne je imela nacionalna stranka v Stranjih shod ob lepi udeležbi zavednih volilcev občine Kamniške Bistrice. Shod je otvoril predsednik sreske organizacije JNS g. Jozo Rauter, nato pa je govoril poslanec g. Milan Mravlj, ki je v temperamentnem govoru predložil volilcem smernice naše notranje in zunanje politike in ožigosal nekatere škodljive pojave naše dobe. Za njim je toplo pozdravljen spregovoril domači poslanec g. Anton Cerner, ki se je kratko dotaknil tudi lokalnih političnih razmer. Shod je zaključil gosp. Rauter. Volilci so z zanimanjem sledili izvajanjem obeh gg. poslancev in jima živahno pritrjevali. Med govori je večkrat defilirala misel shoda četa nasprotnih volilcev in skušala z izzivanjem in glasnim posmehovanjem motiti prvega govornika, nato pa je odšla v bližnji gozd in se od tam oglašala. Polanec g. Mravlj je s krepkim glasom povedal toliko neprijetnega za njihova ušesa, da so se kmalu porazgubili. Zavedni volilci občine Kamniške Bistrice pa bodo v nedeljo pri volitvah oddali svoje glasove za listo JNS.

ka— »Slovenec« molči o volitvah v Tin-hinjski dolini. Niti z besedico jih še ni omenil, ker mu gotovo ne gre v račun lepa zmaga nacionalne stranke. Zda smo pa prikrajšani za dolg slovesov, ki bi ga »Slovenec« brez dvoma spustil, če ga ne bi volilci pustili na cedilu.

Iz Ptuja

j— Tajništvo sreske organizacije JNS v Ptuj javlja, da je brezplačni cement, ki ga je poklonila Trboveljska premogokopna družba za pogorele ptujske okraje, že dospel. Cement deli sreska organizacija proti nakaznici, ki jo izstavi tajništvo. Občinske organizacije naj tedaj poskrbe, da dobijo cement potrebni člani.

j— Tombola gasilske čete v Ptuj se je vršila ob ogromni udeležbi. Moško kolo je zadel delavec Galun Anton iz Škorba, ki ima izredno srečo, ker je na letošnjih tombolah zadel še dve kolesi, zdaj pa še tretje, damsko kolo je dobila ga. Jančičeva, učiteljica iz Cirkovcev, in še eno moško kolo pa služkinja Peruh Marija iz Ptuja. Čisti dobiček se bo uporabil za nabavo gasilskega orodja.

j— Velika tatvina drv. Posestniki iz Cirkovc, Sp. Jablan in Dragonje vasi, ki imajo gozdove v Starošinjah, so se že dolgo pritoževali orožnikom v Cirkovcih, da jim nekdo krađe iz gozdov čela borova drevesa, katerih je zgignilo nad 100, enako pa tudi več vozov drv. Orožniki so bili stalno na preži. Gozd je na samem. Ovadili so zdaj neko družino iz Starošincev, pri kateri so našli večjo količino drv. Tatvina drv v gozdovih v Starošinjah je sploh v velikem razmahu, ker prihajajo lastniki gozdov zaradi oddaljenosti le redkokdaj tja.

★ CERKNICA. Cerknško jezero spet vabi ljubitelje lepe narave na obisk. Zadnje deževje je jezero znova napolnilo. Gasilska četa na Dolenjem jezeru priredi v nedeljo 24. t. m. dopoldne s sodelovanjem priznane gasilske gube iz Cerknice na jezero tekmo veslačev in plavačev. Ob 14. bo v Vodnosu start veslačev. Najhitrejši prejme nagrado 50 Din in naslov najboljšega veslača. Ob 14.30 bo pri Gorici tekma plavačev.

Radio

Četrtek, 21. junija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: O Sloveku (dr. B. Škerlj). — 18.30: Srbohrvaščina. — 19: Plošče po željah poslušalcev. — 19.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). — 20: Koncert pevskega zbora »Ljubljana« s spremljevanjem radio orkestra. — 20.45: Radio orkester. — 22: Čas, poročila. — 22.15: Koračnice in valčki na ploščah.

Petek, 22. junija.

LJUBLJANA 11: Soliska ura: Ognjenik Vezuv (dr. Oskar Reya). — 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Filozofsko predavanje (dr. Veber). — 18.30: Izleti za nedeljo: Po loškem gospodstvu (Ante Gaber). — 19: Francosčina. — 19.30: Svetovna razstava v Chicagu (dr. Pavel Breznik). — 20: Prenos iz Zagreba. — 22: Čas, poročila, lahka glasba. — BEOGRAD 17: Narodne z orkestrom. — 19: Plošče. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22.35: Lahka in plesna glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Godalni trio. — 20: Francoske arije in pesmi. — 20.30: Komorna glasba. — 21.30: Slagerji in šanson. — 22.15: Plesna glasba. — PRAGA 19.10: Prenos iz Brna. — 20: Produkcija konservatoristov. — BRNO 19.10: Godba na pihala. — 19.45: Hanaške pesmi. — 20.10: Veselja. — 20.50: Program iz Prage. — VARŠAVA 20.12: Somfonični koncert. — 21: Vojaske godba. — 21.12: Nadaljevanje koncerta. — 22.15: Plošče. — DUNAJ 12: Orkester. — 16.30: Koncert na ploščah. — 17.30: Klavirske skladbe. — 19.10: Pravljice v glasbi. — 20.55: Glasbena spremljava otroških pesmi. — 22.30: Godba na pihala. — 24: Dunajska glasba. — BERLIN 20.15: Nemška glasba. — 21.20: Lahka godba. — 22.20: Orkestralni koncert. — 23.30: Narodne pesmi. — KOENIGSBERG 20.15: Progra miz Berlina. — 21: Klavirski koncert. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — MUEHLACKER 20.15: Prenos iz Berlina. — 21: Dunajski valčki. — 23.15: Plesna glasba na ploščah. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 16.20: Zbor kitar. — 18.45: Klavirski koncert. — 20.20: Pevski koncert. — 21.35: Plošče. — 22.40: Lahka godba orkestra. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.45: Operni večer.

čev, in sicer 100 m prsno, 100 m hrbtno in 500 m prosto. Ob 15. bo na Gorici ob jezeru koncert gasilske gube in kopanje. Voda je odlična. Ob 16. skupna mala južina na senčnati Gorici. Izbrana vina, sveže pivo, pečen janjček, čevabčiči, različni, prava zabava in ples. Volila se bo tudi neizogibna Miss Gorica. Ker je zdaj Cerknško jezero najkrajše in nudi prijetno kopel, naj ne zamudi v nedeljo nihče obiska.

VELENJE. V nedeljo 24. t. m. bo zlet slovenjske gasilske župe ter blagoslovitev nove motorne brigadne na rudniku Velenje. Odobrena je polovična vožnja na železnici. Na zahtevo pošlje legimacijo gasilska četa rudnik Velenje.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

KAKOR KRONOMETER MORA DELOVATI VAŠ ZELEDCE,

ako jemljete za iztrebljenje prašek »Magna« purga. Deča malo, odrasli veliko žlico na vodi ali mleku. Ako použijete prašek »Magna« na konici noža, pospešuje prebavo, odpravi zgatenje, zgago, vzpehavanje, bljuvanje in zoprn dihanje. Zdravi: želodci in črevesni katar, hemoroide in čire v črevesu.

»Magna« prašek se dobiva v lekarnah. Zavoček Din 4.— Reg. S. br. 4788-32

VRTNE SOLNČNIKE

izdajatelj: BELA FETTMANN Zagreb, Masarykova c. 9. Prejemoma tudi pre-viške. — Zahitova, be-voznja, kmetov, ni cenik! 121

Ugodna naložba kapitala!

Dne 9. julija 1934 se bo prodala na javni dražbi največja, moderno urejena, v centru mesta Maribora poleg novega magistrata stoječa zelo rentabilna kavarna s popolno opremo in s prostornim kavarniškim vrtom. Podrobnejše informacije daje Posojilnica v Mariboru. 5587

Na križišču centra Ljubljane oddamo za 1. avgust v 1. nadstropju

komfortno stanovanje

obstoječe: iz 5 velikih sob in dveh kabineto-v, primerno tudi za poslovne lokale za:

zdravnike
zobozdravnike
zavarovalnice
odvetnike
agente
modne salone. 4740

Vprašati v oglasnem oddelku »Jutra«.

MOŠKI

ki trpite na seksualni nevravstnosti, oziroma IMPOTENCI, nezadostni funkciji spolnih žlez, duševni depresiji, poskusite

OKASA TABLETE

ki so od mnogih zdravnikov preizkušene in odobrene kot hormonski preparat. Naročila in vprašanja poslati na zastopnika: lekarno Hofer, Zagreb, oddelek OKASA, Preradovičeva 40. Zahite-vajte v vseh lekarnah. Ogl. reg. Sp. br. 382-28 III 1934.

VSE GUBE SO IZGINILE! po šestih tednih

V neki dunajski bolnišnici je neki znameniti zdravnik dnevno po pet minut negotval neko 61 letno ženo. V šestih tednih so gube popolnoma izginile. Povrnila se ji je sveža, mladostna, dekleška polt. Ta poizkus je bil ponovljen, navaja Dunajski Medicinski List, pri drugih ženah v dobi od 60—70 let z istimi presenetljivimi rezultati. Skrivnost tih uspehov je razglášena vsemu svetu. Vsaka žena lahko sama isto doseže. Dr. Stejskal, profesor dunajske univerze, je razkril, da je vzrok gub na ficu izguba gotovih vitalnih sestavin kože. Po dolgih letih raziskovanja se mu je posrečilo, ekstrahirati to dragoceno sestavino iz skrbno izbranih mladih živali. Ta produkt je imenovan Biocel. Pravico prodaje tega ne-navadnega izuma si je z ogromnimi stroški pridobila tvrdka Tokalon. V kremi Tokalon, hranilu za kožo, poznate barve, je Biocel kombiniran še z drugimi hranilnimi sestavinami. Krema pomlajuje kožo, odstranjuje gube in krepi oslabele mišice lica. Žene od 50—60 let lahko dobijo mladostno lepoto, zaradi katere jih bo zavidovalo mnogo mladih deklet.

L. Wolff;

Garragan

Roman

»Izkušala sem dopovedati papamu, kako neosnovana je njegova skrb. Maščevanje je vendar nekaj tako predpotopnega, da ne more biti za moža iz leta 1924. niti govora o njem. To je, kakor če bi se šel v rožljajočem viteškem oklepu izprehajati po Kurfürstendammu. Če slišim besedo »maščevanje«, vidim starega jezno-nitega puščavskega boga, kako se vozi na žarečem oblaku in puhti osvetlo tja do tretjega in četrtega pokolenja. Nikar ne zamerite: to so zame nemogoče predstave.«

»Čudno,« je zelo mirno in brez jeze odvrnil Garragan, »čudno je, Nikolina, da vi, ki ste tako prelestno mladi, govorite kakor pobožna osemdesetletna gospa. Mladost drugače že iz čuvstva, iz krvi razume, kaj pomeni maščevanje. Samo razum in modrost tistih, ki so se posvarili, odbijata ta pojem. Vi, Nikolina, ste se pri svojih Bokofzerjih postarali in pomodreli. Žal mi vas je.«

»Zlate besede, več vam ne morem reči, dragi Garragan. A prav zato, ker sem stara in modra, se smem drzniti, da proti vam, ki ste ostali tako dobrodejno buren mladenič, zagovarjam pravico razuma in izkušnje. Po krivem se delate norca iz Bokofzerjev. Mi vsi bi se lahko marsičesa naučili od njih. Treba je živeti življenje, kakršno je, ne pa tako, kakor bi bilo nam bolj po godu. Čepra — se mi zdajše prizanesljivo smehljate, mi morate vendar dovoliti; da vzamem izmed mnogih vsaj en primer. Ako bi zdajše, v tem trenutku, stopila vaša žena Glorija v to dvorano, ali bi izdrli samokres in začeli pokati nanjo? To je popolnoma izključeno, dragi Garragan. To ni mogoče. Ne glede na to, da bi se jaz od

sramote vdrla v tla.«

Garragan se je bil nehote ozri proti vratom in prebledel. Nato je pogledal Nikolino, s takimi očmi, da se je kar ustrašila njihove divjosti, in z vročim glasom dejal: »Razočarati vas moram, Nikolina. Če bi Glorija zdajše vstopila, bi jo prav gotovo ubil, ne gleda na nevarnost, da vas spravim v zadrego.«

Samemu sebi lažeš! je pomislila. Nikoli je ne boš ubil! A zdelo se ji je pametneje, da ga v njegovem razburjenju ne razdraži še s tem, da bi mu oporekala. Vili mu je bila zdravilo, češ, naj vpliva ali pa ne, kakor hoče.

Garragan je menda čakal odgovora, a Nikolino je mahoma popadel krčevit smeh.

»Ne zamerite mi, Garragan,« je zajecjala, vijoč se od smeha, »to je od sile zabavno.«

Njen smeh je bil tako nalezljiv, da se je zjasnil tudi Garraganov obraz.

»Ali smem vprašati, kaj zbuja vašo veselost?«

Nikolna je pokazala z glavo proti godčevskemu odru.

»Zdraviliška godba — zdraviliška godba — vam pritrjuje, Garragan. Pravkar igra pesem maščevanja iz prelepe opere »Lukrecija Borgia«. Ta pesem se začne z besedami: »O, sladka radost maščevanja!«

Glas ji je obtičal v grlu, tolikanj se je smejala. Nazadnje se je premagala in trdno rekla: »Pojdiva, Garragan. Zdi se mi, da sem vsem zaljubljenim dvoicam na poti.«

Vstala je in odhitela iz restorana, Garragan pa za njo. Zunaj se je naslonila na drog ulične svetilke in dala svojemu zatajevanemu smehu duška. »Tako, zdaj sem končala. Odpustite mi,« je poprosila in krenila s spremljevalcem proti Monakovski cesti. »Tega neumnega smeha ste krivi samo vi, Garragan, ker ste me imeovali pobožno staro gospo. Ali mislite, da se znajo osemdesetletnice tudi tako smejati? A pri vas sem gotovo vse zaigrala.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za štiro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopis in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znakov! Le. če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah.

Ali ste zelo hudi name?»

»Verjemite mi, da ne, Nikolina. Res da sem nekoliko okoren in ne zelo pameten, a sčasoma sem vendarle uganil vaše vzgojevalne namene. Vem, da mi hočete samo dobro.«

»Bog daj,« je reklo dekle in povzdignilo oči v nebo. A njen podsmeh je zvenel nekam medlo in posiljeno.

Ko sta prišla do hiše, v kateri je stanoval Bokofzer, je Garragan vprašal: »Koliko časa morate zdaj še delati, Nikolina?«

»Do dveh ali do treh, kakor nanese.«

»In kako pridete potem domov?«

»Saj ne stanujem daleč od tod, na Babelsberški cesti. In razen tega čaka od dveh naprej eden izmed neštetihtih avtomobilov mojega dragega šefa, da me zapele domov. Zasebno tajnico, kakršna sem jaz, si more privoščiti samo gospod Bokofzer.«

Podala mu je roko.

»Srčna hvala za lepi večer. Kadar boste spet hoteli poslušati dobro zdraviliško glasbo, pridite v naš restorán.«

»Da,« je rekel, brez truda ubiraje njen ton, »ta glasba se mi je usleda v srce. Prav gotovo, da še pridem, Nikolina.«

14

Heniksteinova pisma so bila Gloriji, ki si je predstavljala Garraganovo življenje po izpustitvi čisto drugače in vsekako bolj romantično, v dokajšnje razočaranje. Ko je zdaj brala, da odhaja Garragan, kakor kak marljiv rokodelce, ob osmih zjutraj z doma in se vsak dan vozi v Neukölln, kjer izgine v neko klučavničarsko delavnico in se tam, kakor je domnevala, ukvarja z kdo ve kakšnim izumom, ob šestih zvečer se pa vrne in ne gre potem nikoli nikamor več, se je čutila, naj so bile te novice še tako pomirljive, prevarjeno v svojih pričakovanjih in se je zdelala sama sebi skoraj nekam smešna, če je primerjala svoj lastni smrtni strah in nepokojni beg iz kraja v kraj z Garraganovim nejnajskim, da, kar malomeščanskim življenjem.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisovati v pismo obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun. Ljubljana št. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljanati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Potniki

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopnik

Na Maribor in za vse kraje dravke banovine sprejemam takoj večje zavarovalnice. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Pouk

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. Dajati 12 Din.

Iščem gospodično

ki običajno čisto nemško in konverzabilno, za brano ali sobo, po dogovoru. Naeor v oglasnem oddelku »Jutra«.

Vajenci-ke.

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vajenca

s dobro bolečo izobrazbo, poštenimi, sprejemam v vsako trgovino mešane za blaga na delov. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Službo dabi

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Natakarica

pridno in poštena, s znanjem nemškega jezika, sprejemam v vsako trgovino mešane za blaga na delov. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Praktikantinja

sprejemam v trgovino mešane za blaga na delov. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Ljuba Jurkovič:

MALA KRALJICA NOČI

(Ilustriral V. Mazi)

Kapital

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Družabnika

150 par za trinadestopne hiše v centru Maribora. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Posojila

»Izajemo na hranilne knjižnice velikih denarnih zavodov proti 9% obrestim letno. Ravno tako iste kupujemo in prodajamo. Hitro in točno poslovanje. Puka št. 10. Zagreb. Naš zastopnik za dravsko banovino je: Zore Rudolf, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Pisarni odgovor 3 Din v znamkah.

Kupim knjižice

Mestne hranilnice Ljubljane, z vlogo do 200.000 Din in Jadranske 140.000 Din. Najboljše ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Knjižice

Mestne hranilnice Ljubljane, z vlogo do 200.000 Din in Jadranske 140.000 Din. Najboljše ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Skladišče

»Izajemo na hranilne knjižnice velikih denarnih zavodov proti 9% obrestim letno. Ravno tako iste kupujemo in prodajamo. Hitro in točno poslovanje. Puka št. 10. Zagreb. Naš zastopnik za dravsko banovino je: Zore Rudolf, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Pisarni odgovor 3 Din v znamkah.

V najem

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupim knjižice

Mestne hranilnice Ljubljane, z vlogo do 200.000 Din in Jadranske 140.000 Din. Najboljše ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Skladišče

»Izajemo na hranilne knjižnice velikih denarnih zavodov proti 9% obrestim letno. Ravno tako iste kupujemo in prodajamo. Hitro in točno poslovanje. Puka št. 10. Zagreb. Naš zastopnik za dravsko banovino je: Zore Rudolf, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Pisarni odgovor 3 Din v znamkah.

Frizerka

perfektna osuševalka, manikerk, event. z znanjem vodne ondudacije — dobi stalno mesto, proti dobri plači. Peter Uravšek, moški in damski frizer, Murška Sobota.

Mlado sobarico

izkušena, večje šivanje in serviranje, iščem za takoj. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Službe išče

Beseda 50 para. davek 5 Din za štiro ali dajanje na slova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Priden delavec

želi službo kjerkoli v mestu — najraje v trgovini. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Asistentka

perfektna, s daljšo prakso išče namestitev pri zdravniški medicini ali pri zobozdravniku. Gre tudi izven Ljubljane. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Natakarica

s nekaj kavelji, išče službo. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Inteligentna gđc.

ki igra dobro klavir ter zna nekoliko nemški, želi kakršnokoli primerno zaposlitev preko pošte. — Ponudbe na podruž. Jutra v Novem mestu pod šifro »Zmožna«.

Trg. pomočnica

izkušena špešerica in menadžerka, dobro veča nemščine, želi prenesti službo. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Vrtinar

s 15letno prakso, s dobri mi spretnostmi. Išče službo za takoj. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra cesta 123

Košarske izdelke

priznane lepe in čiste izdelke prodajam po nizki ceni. Košarice in stojalnice za ročno dela, na cvetlične, za kruh za pečenje, ročne in kopalne točile, vrtno stelo, za na balkon ali verando itd. Napredaj je tudi dobro ohranjen — globok otroški voziček.

Dober šivalni stroj

radikalni aparat in drug prodam. Naeor v oglas. oddelku »Jutra«.

Preproge

svetle, velike, domače, čiste, poceni napredaj. — Naeor v oglasnem oddelku »Jutra«.

Kompletno postelo

in omaro, zelo prečeno prodam. Naeor v oglas. oddelku »Jutra«.

Auto, moto

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Večje število rabljenih avtomobilov

eritovnih znamk, v najboljšem stanju prodaja Viktor Bohinec, Ljubljana, Tyrševa 21.

Kupim

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zdravilna zelišča

lipov ovet, lešnik rože, koreninice encijana, kupuje Salna d. d. Ljubljana, Alžbendrova cesta št. 10.

Fotoparat

6 X 9, na zviti film, s cenzurjem kupim. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Kapital

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Družabnika

150 par za trinadestopne hiše v centru Maribora. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Posojila

»Izajemo na hranilne knjižnice velikih denarnih zavodov proti 9% obrestim letno. Ravno tako iste kupujemo in prodajamo. Hitro in točno poslovanje. Puka št. 10. Zagreb. Naš zastopnik za dravsko banovino je: Zore Rudolf, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Pisarni odgovor 3 Din v znamkah.

Kupim knjižice

Mestne hranilnice Ljubljane, z vlogo do 200.000 Din in Jadranske 140.000 Din. Najboljše ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Skladišče

»Izajemo na hranilne knjižnice velikih denarnih zavodov proti 9% obrestim letno. Ravno tako iste kupujemo in prodajamo. Hitro in točno poslovanje. Puka št. 10. Zagreb. Naš zastopnik za dravsko banovino je: Zore Rudolf, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Pisarni odgovor 3 Din v znamkah.

V najem

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupim knjižice

Mestne hranilnice Ljubljane, z vlogo do 200.000 Din in Jadranske 140.000 Din. Najboljše ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Skladišče

»Izajemo na hranilne knjižnice velikih denarnih zavodov proti 9% obrestim letno. Ravno tako iste kupujemo in prodajamo. Hitro in točno poslovanje. Puka št. 10. Zagreb. Naš zastopnik za dravsko banovino je: Zore Rudolf, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Pisarni odgovor 3 Din v znamkah.

Hipoteke

na prvo mesto dajem proti zmerai obrestni meri. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Hranilne knjižice

Ljubljanske kreditne banke, ljudske posojilnice, približno 90.000, kupim. Prodajam po knjižico Zadrugne gospodarske banke z vlogo 200.000 Din. Naredite cen. Dopise na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Vložno knjižico

5-10.000 Din kupim proti odplačilu. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Hranilni vlogi

Mestne hranilnice Kamnik (100.000 Din) prodajam Novobor, Tavčarjeva ulica 13.

Vloge

Ljubljanske kreditne banke kupim. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Posest

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enonadstropno vilo

zelo moderno, v večjem vrtu prodajam v Celju. — Ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod »Zastopnik«.

Še nekaj parcel

lepih in solnčnih, v Koloniji ob Gerbičevi cesti in ob Linhartovi cesti, ugodno napredaj. Pojezma daje K. Jurman, optik v Selenburgovi ulici.

Zemljišče

do 3000 m² ob gorenjski ali kamniški progi, na periferiji mesta kupim. Ponudbe z naravno ceno na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Vrednote

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah ČERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Pohištvo

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Napredaj:

Preprosta epialica, 2 etarinski petelji, omara, pisalni, kredence, mize, stoli in lepa etarinska skrinja. Reeljeva cesta 3/II. levo.

Lokali

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovina

s mešanim blagom, s posredstvom vred. v prometnem trgu Dravke doline napredaj. Dopise na oglas. oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

V najem

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Skladišče

»Izajemo na hranilne knjižnice velikih denarnih zavodov proti 9% obrestim letno. Ravno tako iste kupujemo in prodajamo. Hitro in točno poslovanje. Puka št. 10. Zagreb. Naš zastopnik za dravsko banovino je: Zore Rudolf, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Pisarni odgovor 3 Din v znamkah.

Kupim knjižice

Mestne hranilnice Ljubljane, z vlogo do 200.000 Din in Jadranske 140.000 Din. Najboljše ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zastopnik«.

Skladišče

»Izajemo na hranilne knjižnice velikih denarnih zavodov proti 9% obrestim letno. Ravno tako iste kupujemo in prodajamo. Hitro in točno poslovanje. Puka št. 10. Zagreb. Naš zastopnik za dravsko banovino je: Zore Rudolf, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Pisarni odgovor 3 Din v znamkah.

Hišico

prikladno za gostilno in trgovino, v večji vasi tik ob železni